

Париж для самотніх та інші історії (збірник)
Джоджо Мойес

Нелл двадцять шість років, і вона ніколи не була в Парижі. Коли коханий Піт запрошує її на романтичні міні-канікули до столиці Франції, ця ідея неабияк її надихає. Але все складається не так, як вона мріяла: Піт просто не приходить на вокзал, обіцяє приїхати наступним потягом... А далі – дзвінок: «Пробач, крихітко. Ніяк не виходить. Бажаю гарно провести час». Залишившись сама-одна в Парижі, дівчина відкриває нову себе, – таку, якої ніколи не знала, яку ніколи не випускала назовні, якою боялася бути. Можливо, ця подорож стане найсміливішою в її житті...

Захоплива, романтична історія з гумором, як і решта оповідань у книжці.

Джоджо Мойес

Париж для самотніх та інші історії

© Jojo's Mojo Ltd, 2016

© Hemiro Ltd, видання українською мовою, 2017

© Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад та художнє оформлення, 2017

* * *

Париж для самотніх та інші історії

Париж для самотніх

Нелл відсовує сумку на пластиковому стільці. Вона сидить на станції й дивиться на годинник на стіні вже вісімдесят дев'ятий раз. Нелл переводить погляд на розсувні двері на пункті контролю. Ще одна сім'я – очевидно, збираються в Диснейленд – заходить до зали очікування. Першими вбігають галасливі діти, за ними йдуть їхні невиспані батьки.

Останні півгодини її серце шалено калатає й хвилювання неприємно тисне на груди.

– Він прийде. Він точно прийде. У нього ще є час, – ледь чутно бурмотить вона.

– Потяг номер 9051 до Парижа відправляється з платформи номер два за десять хвилин. Будь ласка, пройдіть на платформу. Не забувайте свій багаж.

Вона нервово закушує губу, а тоді набирає чергове повідомлення – уже п'яте.

«Де ж ти? Потяг от-от вирушить!» – пише Нелл.

Вона надіслала йому два повідомлення, коли виходила з дому, аби переконатися, що вони таки зустрічаються на платформі. Але, не отримавши відповіді, заспокоювала себе: це тому, що вона була в метро, а там немає зв'язку. Або він у метро. Тоді вона надіслала третє повідомлення й четверте. А тоді, на вокзалі, після п'ятого повідомлення, її телефон починає вібрувати, і їй здається, що вона може зітхнути з полегшенням.

«Пробач, маленька. Застряг на роботі. Ніяк не встигаю».

Звучить так, ніби вони домовилися зустрітися ввечері в барі. Вона ошелешено дивиться на екран телефону й не вірить своїм очам.

«Не встигаєш на цей потяг? Мені зачекати?»

Відповідь приходить майже миттєво: «Ні, їдь без мене. Спробую встигнути на наступний».

Вона занадто шокована для того, щоб злитися. Вона нерухомо стоїть посеред перону, яким поспішають люди, щільніше загортаючись у пальта, і вистукує відповідь: «Але де ми тоді зустрінемося?»

Він не відповідає. «Застряг на роботі». Крамниця спорядження для серфінгу й підводного плавання. У листопаді. Як там можна було застрягнути?

Вона озирається, ніби сподіваючись на те, що все це виявиться невдалим жартом. Ніби він прямо зараз увірветься в залу очікування й зі звичною широкою усмішкою скаже, що хотів її подразнити (він дразнить її аж занадто часто). А тоді візьме її за руку, поцілує в щоку обвітреними губами й промовить щось на зразок: «Ти ж не думала, що я пропущу таку нагоду?! Це ж твоя перша подорож до Парижа!»

Але скляні двері були зачинені.

— Пані! Вам слід пройти на платформу, — кондуктор потяга «Євростар» тягнеться за її квитком. Якусь мить вона вагається — прийде чи ні? — а тоді зливається з натовпом, її валізка котиться за нею. Нелл зупиняється й пише: «Тоді побачимося в готелі».

Вона спускається ескалатором, а велетенський потяг тим часом прибуває на платформу.

* * *

— Як це ти не прийдеш? Ми ж планували це ще бозна-коли.

Щорічна подорож їхньої дівчачої компанії в Брайтон. Вони — Нелл, Магда, Тріш і Сью — уже шість років поспіль збиралися разом у перші вихідні листопада й на старенькому позашляховику Сью чи службовому авто Магди вирушали в Брайтон. Вони зникали зі свого буденного життя на дві доби, під час яких нестримно напивалися, відривалися з хлопцями, які приїздили на парубоцькі вечірки, страждали від похмілля за сніданком у непоказному готелі під назвою «Брайтон лодж», фасад якого прикрашали тріщини й облущена фарба, а номери тхнули випивкою й дешевим лосьйоном.

Їхнім щорічним поїздкам не завадило народження двох малюків, одне розлучення й навіть оперізуючий лишай (тоді вони обмежилися тим, що влаштували вечірку в номері Магди). Ніхто ніколи не пропустив жодного разу.

— Ну, Піт запропонував мені поїхати в Париж.

— Піт везе тебе в Париж? — Магда вирячилася на Нелл так, ніби та сказала, що вчить російську. — Піт?!

— Він говорить: не може повірити в те, що я там ніколи не була.

— Я колись була в Парижі зі шкільною групою. Тоді я загубилася в Луврі, а ще хтось спустив мій кросівок в унітаз у молодіжному хостелі, — промовила Тріш.

– А я обіймалася з французьким хлопчиною, бо він був схожий на того чувака, який зустрівався з Холлі Беррі. Пізніше виявилося, що він німець.

– То це той Піт, який Піт-патлач? Твій Піт? Не ображайся, але мені здається, він трохи...

– Лузер, – підказала Сью.

– Нікчема.

– Ідіот.

– Виходить, ми помилялися. Виявляється, він крутий хлопець, який влаштовує Нелл романтичні вихідні в Парижі. Що, звісно... загалом, ну, ви зрозуміли. Супер. Я сподіваюся, що той вікенд не одночасно з нашим.

– Ну, оскільки ми вже взяли квитки... було складно... – махнувши рукою, пробурмотіла Нелл, у глибині душі сподіваючись, що подруги не будуть цікавитися, хто купував квитки. (Це був єдиний вікенд перед Різдвом, коли ще діяли знижки.)

Вона розпланувала подорож так ретельно, як організовувала свою паперову роботу в офісі. Вона пошукала в інтернеті, куди можна сходити, що подивитися, вивчила TripAdvisor на наявність пристойних бюджетних готелів, іще раз перевірила їх у «Гуглі» й занесла результати в таблицю.

Їй сподобався готель біля вулиці Ріволі, – «чистий, товариський, дуже романтичний», – тому вона забронювала в ньому «президентський двомісний номер» на дві ночі. Вона вже уявляла, як вони з Пітом будуть лежати на широкому ліжку французького готелю й дивитися у вікно на Ейфелеву вежу, як триматимуться за руки, сидячи у вуличній кав'ярні й насолоджуючись круасанами й кавою. Вона орієнтувалася винятково на зображення, оскільки погано собі уявляла, чим узагалі можна займатися під час вихідних у Парижі, якщо не брати до уваги найбільш очевидне.

За свої двадцять шість Нелл Сіммонс іще ніколи не їздила нікуди з хлопцем, окрім тих випадків, коли вона займалася скелелазінням з Ендрю Дінсмором. Тоді вони спали в його «мінікупері» й вона так застудилася, що потім шість годин не могла крутити головою.

Мати Нелл, Ліліан, обожнювала всім говорити, що її донька – «зовсім не авантюрна особистість», що вона «не любить подорожувати», що вона «не та дівчина, яка може розраховувати на свою зовнішність», і, нарешті, що вона «ще зовсім недосвідчена».

У цьому був великий недолік життя в маленькому містечку: кожен вважає, ніби знає про тебе все. Нелл була розумною. І дуже тихою. Вона була з тих, хто ретельно все досліджує,

усе планує, кому можна довірити поливати квіти, подивитися за дітьми й хто навряд чи втече з чужим чоловіком.

«Ні, мамо, – думала Нелл, роздруковуючи квитки й кладучи їх у папку з інформацією, – насправді я належу до того типу дівчат, які ідуть на вихідні в Париж».

І що ближче було до великого дня, то частіше вона починала згадувати про подорож у розмовах.

– Потрібно перевірити, чи не вийшов термін дії паспорта, – сказала вона матері за ланчем у неділю.

Вона придбала нову білизну, поголила ноги, нафарбувала нігті на ногах яскраво-червоним лаком (зазвичай користувалася прозорим).

– Не забудьте, що в п'ятницю я піду раніше, – сказала вона на роботі. – Їду в Париж.

– Оце тобі пощастило! – хором відповіли дівчата з бухгалтерії.

– Я тобі заздрю, – промовила Тріш, якій Піт хоч і не подобався, але не настільки сильно, як іншим.

Нелл сідає у вагон і кладе валізу на полицку, запитуючи в себе, чи заздрила б їй Тріш, якби бачила її зараз – дівчину, місце біля якої порожне і яка іде в Париж, не уявляючи, чи з'явиться там її бойфренд.

2

Життя на Північному вокзалі Парижа кипить. Нелл виходить із воріт платформи й застигає на місці, опинившись посеред натовпу людей, які штовхаються й намагаються пролізти першими. Усюди валізи й сумки. Група підлітків у спортивних костюмах похмуро витріщається на пасажирів, і раптом Нелл пригадує, що Північний вокзал вважають центром кишенькових крадіжок Франції. Вона міцніше притискає сумочку до себе і йде то в один бік, то в другий, почуваячись загубленою серед усіх цих скляних кіосків та ескалаторів, які, здається, ведуть у нікуди.

З гучномовця лунають три сигнали, а тоді незрозуміле оголошення французькою. Пасажири цілеспрямовано йдуть уперед, ніби точно знають, куди прямують. Надворі зовсім темно, і Нелл починає панікувати. «Я в незнайомому місті й навіть не знаю мови,

якою тут розмовляють». А тоді вона бачить табличку «Таксі».

Черга десь із п'ятдесяти людей, не менше, але Нелл байдуже. Вона шукає в сумочці роздруківку з бронюванням готельного номера й, опинившись нарешті на початку черги, дістає те, що шукала.

– Готель «Бон Віль»,?– говорить вона. – Е-е-е... s'il vous pla?t[1 - Будь ласка (франц.).].

Водій повертається до неї, ніби не розуміючи, що вона від нього хоче.

– Готель «Бон Віль», – повторює Нелл, намагаючись вимовляти по-французьки (вона тренувалася вдома перед від'їздом). – «Бон Віль», – промовляє вона знову.

Водій дивиться на неї, не розуміючи, забирає роздруківку і якусь мить уважно вивчає її.

– А! Готель «Бон Віль», – промовляє він, закочуючи очі. Віддає аркуш Нелл, і авто вливається в щільний транспортний потік.

Нелл зручно вмощується й полегшено зітхає.

Ласкаво просимо до Парижа.

* * *

Поїздка в потоці транспорту займає двадцять довгих і дорогих хвилин. Вона дивиться у вікно на нескінченні салони краси й ледь чутно повторює французькі назви вулиць на вказівниках. Елегантні сірі будівлі тягнуться до неба, вітрини кав'ярень мерехтять у зимовій ночі. «Париж», – думає вона, і несподівано в неї виникає передчуття, що все буде добре. Піт приїде трохи пізніше. Вона зачекає на нього в готелі, а завтра вони разом сміятимуться з того, як вона боялася подорожувати сама. Він завжди казав, що вона забагато хвилюється.

«Розслабся, мала», – сказав би він. Піт ніколи нічим не переймався. Він об'їздив увесь світ із рюкзаком і мав у кишені паспорт – «про всяк випадок». Він розповідав, що коли його тримали під дулом пістолета в Лаосі, відчував лише легке тремтіння. «Не було сенсу панікувати. Мене або застрелили б, або ні. Тут нічого не вдієш, – казав він, а тоді додавав: – Закінчилося все тим, що ми з тими хлопцями пішли пити пиво».

А ще якось він плив на невеликому човні в Кенії й той перевернувся. «Ми просто зняли рятувальні кола, які були прикріплені до обох бортів човна, і трималися, чекаючи на допомогу. Я навіть не нервував. Правда, пізніше мені сказали, що в річці живуть крокодили».

Іноді вона не могла зрозуміти, чому Піт, із його засмаглим обличчям і багатим життєвим досвідом (попри те, що він не надто подобався її подругам), обрав саме її. Вона не була ані яскравою, ані відчайдушною. Вона взагалі не виїжджала нікуди за межі свого району. Одного разу він сказав їй, що вона сподобалася йому, тому що з нею було легко. «Інші дівчата постійно щось дзижчать на вухо. – Він ущипнув себе за вухо. – А з тобою... з тобою можна розслабитися».

Іноді Нелл здавалося, що він говорить про неї, ніби про якийсь зручний диван, але вона намагалася не ставити зайвих запитань.

Париж.

Вона опускає вікно, вбираючи в себе звуки гамірних вулиць, аромати парфумів, кави й сигаретного диму. Усе саме так, як вона собі уявляла. Будинки високі, з витягнутими вікнами й крихітними балкончиками – жодних типових офісних будівель. Майже на кожному розі маленькі кафе з круглими столиками й стільцями прямісінько на тротуарі. І що ближче до центру, то елегантніший вигляд мають жінки, і люди, зустрівши знайомих, обмінюються поцілунками.

«Я дійсно тут», – думає вона. І несподівано навіть радіє тому, що в неї є кілька годин, аби привести себе до ладу перед приїздом Піта. Уперше в житті вона не хоче бути наївною простачкою.

«Я стану справжньою парижанкою», – думає вона, знову відкидаючись на сидінні.

* * *

Готель розташований на вузькій вуличці недалеко від бульвару. Вона відраховує євро відповідно до суми на лічильнику, але водій замість того, щоб узяти гроші, поводитьсь так, ніби вона плюнула йому в душу, і показує на її валізу в багажнику.

– Пробачте, я не розумію, – говорить вона.

– Багаж! – кричить він і додає ще щось французькою, чого вона не розуміє.

– У туристичній агенції сказали, що поїздка коштуватиме не більше тридцяти євро, я перевірила.

Водій іще більше кричить і жестикулює. Помовчавши якусь мить, Нелл киває головою, ніби зрозуміла, чого хоче від неї цей чоловік, і простягає йому ще десять євро. Він бере гроші, хитає головою й кидає її валізу на тротуар. Вона стоїть і дивиться, як таксі їде геть,

замислившись над тим, чи не здерли з неї щойно забагато грошей.

Готель справді виглядає симпатично. І вона тут! У Парижі! Ніщо не зможе її засмутити. Вона заходить усередину й опиняється у вузькому холі, де відчувається аромат бджолиного воску й чогось типово французького. Стіни прикрашені дерев'яними панелями, у залі стоять старі, але елегантні крісла. Дверні ручки зроблені з латуні. Вона починає думати, що скаже Піт. «Непогано, – промовить він. – Навіть дуже непогано, мала».

– Вітаю. – Вона трохи нервується, адже зовсім не вміє говорити французькою. – У мене заброньовано номер.

Слідом за нею з'являється жінка, яка також щойно прибула. Пихкаючи та риючись у сумочці, вона намагається знайти потрібний папірець.

– Ось, у мене також заброньовано номер. – Вона кидає свою роздруківку на стійку поряд із роздруківкою Нелл. Нелл трохи відходить убік, намагаючись не звертати уваги на те, що на неї напірають ззаду.

– Це жах, як я сюди діставалася. Жах! – Явно американка. – А рух на дорогах який жахливий!

Адміністратор готелю – жінка років сорока з коротким, стильно підстриженим темним волоссям. Вона підводить погляд на нових гостей і трохи супиться.

– У вас обох заброньовано номер? – Вона уважно вивчає роздруківки, а тоді повертає їх власницям. – Але в мене залишився тільки один. Готель переповнений.

– Це неможливо. Ви підтвердили бронювання. – Американка підсовує свій папірець ближче до адміністраторки. – Я бронювала номер минулого тижня.

– Я також, – говорить Нелл. – Я забронювала номер два тижні тому. Погляньте, у моїй роздруківці все видно.

Жінки витріщаються одна на одну, збагнувши несподівано, що тепер вони конкурентки.

– Мені дуже шкода. Не розумію, звідки у вас підтвердження бронювання. У нас лише один номер. – Адміністраторка говорить це таким тоном, ніби вони самі винні.

– Ну, тоді ви мусите знайти нам іще один номер. Ви маєте виконувати свої обов'язки. Ось погляньте. Тут чорним по білому написано.

Француженка злегка піднімає ідеально вищипані брови.

– Мадам! Я не можу дати вам те, чого в мене немає. У нас є лише один номер із двома односпальними ліжками або з двоспальним ліжком залежно від того, що вам більше до вподоби. Я можу повернути комусь із вас гроші, але в мене немає двох вільних номерів.

– Але я не можу переїхати в інший готель. Я маю тут де з ким зустрітися, – говорить Нелл.
– І він не знатиме, де мене шукати.

– А я не зрушу з місця, – промовляє американка, складаючи руки на грудях. – Я щойно пролетіла дев'ять із половиною тисяч кілометрів, і мені потрібно потрапити на званий обід. У мене немає часу шукати щось інше.

– Тоді ви можете поселитися в одному номері. Можу запропонувати кожній із вас п'ятдесятивідсоткову знижку.

– Жити в одному номері з незнайомою людиною? Ви що, жартуєте? – говорить американка.

– Тоді раджу вам підшукати інший готель, – спокійно промовляє адміністраторка й повертається, щоб відповісти на телефонний дзвінок.

Нелл і американка витріщаються одна на одну. А тоді американка промовляє:

– Я щойно прилетіла з Чикаго.

– А я ніколи раніше не була в Парижі й не маю жодного уявлення, де шукати інший готель.

Обидві стоять, наче вкопані. Нарешті Нелл говорить:

– Послухайте, мені потрібно зустрітися тут зі своїм хлопцем. Віднесімо наші валізи в номер, а коли він з'явиться, я попрошу його пошукати нам інший готель. Він знає Париж краще за мене.

Американка уважно оглядає Нелл із ніг до голови, ніби намагаючись зрозуміти, чи можна їй довіряти.

– Я не збираюся ділити номер із вами двома.

– Повірте мені, я також дещо інакше уявляла собі веселі вихідні.

– Здається, у нас немає вибору, – погоджується американка. – Ні, ну це ж треба було такому статися!

Вони повідомляють адміністраторці про домовленість, після чого американка говорить:

– Але коли ця дама поїде, я все одно наполягатиму на знижці. Це ж нечувано! Там, звідки я приїхала, з таким сервісом вам би це не зійшло з рук.

Відчуваючи байдужість французьки з одного боку й ворожість американки – з другого, Нелл остаточно ніяковіє. Вона намагається уявити, що зробив би Піт. Напевне, посміявся б і сприйняв це як належне. Здатність сміятися над життям була однією з його рис, яка так приваблювала Нелл. «Усе гаразд», – повторювала вона собі. Пізніше вони ще посміються над цим.

Жінки беруть ключі й піднімаються в тісному ліфті на третій поверх. Нелл іде позаду. Вони опиняються в мансардному номері з двома ліжками.

– Ох! – зітхає американка. – Номер без ванни. Ненавиджу це. І він такий крихітний.

Нелл кидає валізу й надсилає Пітові повідомлення, щоб розповісти, що сталося, і запитати, чи зможе він знайти інший готель.

«Чекаю на тебе тут. Напиши, чи встигнеш на вечерю. Я страшенно зголодніла».

Уже восьма вечора.

Він не відповідає. Може, він саме зараз у тунелі під Ла-Маншем? Якщо це так, йому залишилося півтори години дороги. Вона мовчки дивиться, як американка, важко дихаючи, відкриває на ліжку валізу й вивішує речі на вішаки, займаючи всю шафу.

– Ви тут у справах? – запитує Нелл, коли тиша стає майже нестерпною.

– Дві зустрічі. Одна сьогодні ввечері, а тоді вихідний. Цього місяця в мене взагалі не було вихідних. – Американка говорить так, ніби в цьому винна Нелл. – А завтра мені потрібно бути на іншому кінці Парижа. Гаразд. Мені вже час. Доведеться повірити, що, поки мене не буде, ви не чіпатимете мої речі.

Нелл втуплюється в неї поглядом.

– Та не збираюся я чіпати ваші речі!

– Я не хотіла вас образити. Просто не звикла ділити номер зі сторонніми людьми. Коли прийде ваш хлопець, залиште, будь ласка, свій ключ унизу.

Нелл намагається не виказувати люті.

– Я так і зроблю. – Вона бере журнал, роблячи вигляд, ніби читає його, доки не помічає

бічним зором, що американка виходить із номера. І саме в цей момент починає вібрувати телефон. Нелл хутко бере його в руку.

«Пробач, крихітко. Ніяк не виходить приїхати. Бажаю гарно провести час».

3

Фаб'ен сидить на даху, натягнувши вовняну шапку до брів і запалюючи чергову цигарку. Він завжди курить саме тут, якщо є хоча б найменша вірогідність того, що Сандрін несподівано повернеться додому. Вона ненавиділа запах диму, і, коли він палив удома, морщила ніс і казала, що в його квартирі-студії жахливо смердить.

Виступ даху на перший погляд може здатися вузьким, але його цілком достатньо, аби тут вмістилися високий чоловік, чашка кави й рукопис на 332 сторінки. Улітку він іноді дрімає тут чи махає рукою підліткам-близнюкам із будинку на протилежному боці. Вони також виходять посидіти на плаский дах – послухати музику й покурити подалі від очей батьків.

У центрі Парижа повно таких місць. Тим, у кого немає садка чи крихітного балкончика, доводиться вигадувати інші варіанти.

Фаб'ен бере олівець і починає викреслювати слова. Він уже шість місяців редагує рукопис, і тепер рядки слів мерехтять правками. Скільки б він не читав свій роман, щоразу знаходяться нові промахи.

То герої занадто пласкі, то голоси фальшиві. Його друг Філіпп говорить, що йому варто зрушити з мертвої точки, надрукувати рукопис і віддати його агентові, який у цьому зацікавлений. Але щоразу, як Фаб'ен дивиться на свою майбутню книгу, у нього знаходиться чергова причина, щоб нікому її не показувати.

Вона ще не готова.

Сандрін говорить, що він не хоче віддавати книгу, бо так він може переконувати себе, що в нього ще є надія. Зрештою, це найніжніше з усього того, що казала йому Сандрін.

Фаб'ен дивиться на годинник. У нього залишилася година до початку зміни. Аж раптом він чує, як дзеленчить його мобільний. Хай йому грець! Він сварить себе за те, що перед виходом на дах забув запхати телефон у кишеню. Потім ставить чашку на сторінки, щоб вони не розлетілися, і розвертається, аби залізти назад у вікно.

А далі він не міг збагнути, як це сталося. Його права нога підсковзується на дошці, по якій він зазвичай залазить у квартиру, і всю вагу він переносить на ліву ногу, щоб не впасти. І ось ця нога – його величезна, незграбна лапа, як любить говорити Сандрін, – скидає чашку й рукопис із виступу. Він повертається й бачить, як чашка летить униз і розбивається об бруківку, а всі 332 білі сторінки розлітаються в присмеркові небеса.

Він дивиться, як підхоплені вітром сторінки, ніби білі голуби, ширяють над паризькими вуличками.

4

Нелл майже годину пролежала в ліжку, усе ще не знаючи, що їй робити. Піт не іде в Париж. Точно не іде. Тобто вона приїхала в столицю Франції з новою білизною й червоним лаком на ногах, а Піт її просто кинув.

Перші десять хвилин вона тупо дивилася на повідомлення з цим його життєрадісним «Бажаю гарно провести час» і чекала продовження. Але ні, він дійсно не збирався їхати.

Вона лежить на ліжку з телефоном у руці й дивиться в стіну. Вона розуміє, що в глибині душі завжди знала, що рано чи пізно це станеться. Нелл дивиться на екран, вмикаючи й вимикаючи його лише для того, щоб переконатися, що все це не сон.

Але вона знає. І, мабуть, знала ще напередодні ввечері, коли він перестав відповідати на її дзвінки. А можливо, ще минулого тижня, коли на всі її пропозиції провести час у Парижі він відповідав «Ага, добре» чи «Ну, я не знаю».

І річ була навіть не в тому, що Піт виявився не найбільш надійним хлопцем – насправді він часто зникав, не кажучи їй нічого. І якщо бути до кінця відвертою, у Париж він її не запрошував. Вони якось говорили про місця, які бачили, і вона зізналася, що ніколи не була в Парижі, а він лише сказав: «Що, правда? О, Париж чудовий. Тобі б сподобалося».

Двома днями пізніше вона з'явилася після проведення своєї щомісячної презентації з оцінки ризиків для потенційних працівників («Оцінка ризику відіграє життєво важливу роль для організацій, надаючи їм можливість виявляти ризики й керувати ними, щоб уникнути проблем і скористатися можливостями! Насолоджуйтесь екскурсією заводом і будьте обережними біля цього обладнання») і помітила в коридорі візок із сендвічами. Його привезли щонайменше десять хвилин тому. Вона дивилася на сендвічі, зважуючи подумки плюси й мінуси, а потім зупинилася на сендвічі з лососем і вершковим сиром, незважаючи на те, що тоді був вівторок, а вона ніколи не купувала лосося і вершковий сир у вівторок.

– Чорт забирай! Хіба на нас цього тижня не чекають премії? Що ж, гуляти так гуляти! – весело сказала вона Карлі, яка штовхала візок. Після цього Нелл зайшла до офісної кухні набрати склянку води, коли раптом за стіною почула голоси колег і прислухалася.

– Я збираюся провести вихідні в Барселоні. Я обіцяв дружині, що ми поїдемо туди, ще як тільки ми одружилися, – схоже, це говорив Джим із відділу логістики.

– Шеррі збирається придбати одну з тих неймовірних сумочок. Ця дівчина розтринькає свою премію за два дні.

– Леслі витратить свою на авто. А Нелл?

– А Нелл не летить у Барселону.

Вони почали сміятися. Нелл стояла, ніби вкопана, тримаючи в руках пластиковий стаканчик із водою.

– Нелл покладе гроші на рахунок. А перед цим, мабуть, зробить детальну таблицю. Ця дівчина вибирала сендвічі півгодини!

– Може, узяти житній сендвіч із шинкою? Але ж сьогодні вівторок, а я зазвичай їм житній сендвіч із шинкою в п'ятницю. Може, тоді з вершковим сиром? Але вершковий сир у мене в понеділок. Чорт забирай, гуляти так гуляти! – Вони знову засміялися, імітуючи її голос. Нелл поглянула на свій сендвіч.

– Хлопче, ця дівчина ніколи не робила нічого шаленого у своєму житті.

Нелл з'їла лише половину, хоча їй подобалося поєднання лосося з вершковим сиром. Але зараз сендвіч здався їй гумовим на смак.

* * *

Того вечора вона вирішила поїхати до матері. Після років вагань Ліліан зрештою визнала, що будинок занадто великий для однієї людини, і погодилася переїхати, хоча витягати її з місця, де вона прожила двадцять п'ять років, було ніби витягати равлика з його мушлі. Двічі на тиждень Нелл приїздила, щоб складати в коробки пам'ятні речі, одяг чи папери, розкидані на полицях, і вмовляти матір деякі з них викинути. Якось вона майже годину переконувала матір, що солом'яний віслюк, якого та привезла з Майорки в 1983 році, уже не потрібен. Але згодом, виходячи з ванної, Нелл побачила, що мати поставила віслюка назад у вітальню. Схоже, цей процес надовго. Сьогодні був вечір листівок і дитячих речей. Втрачаючи пам'ять, Ліліан намагалася зберегти все, запевняючи, що одного дня воно

може їй знадобитися.

– О, тобі так личила ця маленька сукня. Навіть попри твої коліна. Вона нагадує мені Донну Джексон із салону краси. Її донька Шеріл із кимось познайомилася в інтернеті й пішла на побачення. І поїхала до того чоловіка, а коли зайшла в його вітальню, то побачила купу книжок про серійних убивць.

– А він? – запитала Нелл, намагаючись непомітно запхати в мішок вовняний дитячий светр, який уже давно з'їла міль.

– Він що?

– Серійний убивця?

– Звідки мені знати?

– Мам, Шеріл повернулася додому?

Ліліан склала сукню й поклала біля себе на купу речей, які треба залишити.

– Звісно ж. Вона розповіла Донні, що той чоловік хотів, аби вона одягнула маску чи хвіст, тому вона його здула.

– Послала, мам.

– А яка різниця? Загалом рада, що ти в мене розумниця й не любиш ризикувати. О, а я казала тобі, що пані Хоган просила погодувати її kota, коли вона поїде з міста?

– Гаразд.

– Я ж до того часу вже переїду. А їй потрібен хтось, на кого можна покластися.

Нелл якусь мить дивилася на пару крихітних шортиків, перш ніж кинути їх у мішок із непотрібними речами.

Наступного ранку, ідучи на роботу, Нелл спинилася біля однієї з туристичних агенцій. У вітрині була вівіска: «Лише один день. Особлива пропозиція – два за ціною одного. Три ночі в Парижі – місті світла». Перш ніж зрозуміти, що робить, вона увійшла й придбала два квитки. Наступного вечора вона подарувала квиток Пітові, червоніючи частково від збентеження, а частково від задоволення, коли вони прийшли до нього додому.

– Що ти зробила? – Він був напідпитку, пригадувала вона зараз, і здивовано кліпав очима, ніби не міг повірити власним очам. – Ти купила мені квиток у Париж?

– Нам, – уточнила вона, коли він почав розстібати гудзики на її сукні. – Вихідні в Парижі. Я подумала, це буде... весело. Розважимося як слід.

«Ця дівчина ніколи не робила нічого шаленого у своєму житті».

– Я переглянула готелі й знайшла один непоганий прямисінько на вулиці Ріволі. Тризірковий готель, але в нього дев'яносто чотири відсотки позитивних відгуків, а ще це район із низьким рівнем злочинності, тобто єдине, про що варто хвилюватися, – то це кишенькові злодії, тому я подумала, що...

– Ти купила мені квиток у Париж! – Він мотнув головою, волосся впало йому на обличчя, прикриваючи одне око. А тоді сказав: – Звісно, крихітко. Чому б ні? Чудово.

Вона не може пригадати, що ще він казав, адже вони одразу впали на ліжко.

Тепер їй доведеться їхати назад в Англію й розповідати Магді, Тріш і Сью, що вони мали рацію. Що Піт – саме той, ким вони його вважали. Що вона цілковита дурепа й викинула гроші на вітер. І проміняла їхню традиційну дівчачу подорож у Брайтон на ніщо.

Вона міцно заплющує очі, щоб не заплакати, а тоді сідає. Дивиться на свою валізу. Думає, де знайти таксі й чи можна обміняти квиток. Бо раптом вона приїде на вокзал, а їй не дозволять сісти в потяг? А що, як попросити адміністраторку зателефонувати в «Євростар»? Але Нелл лякає її крижаний погляд. Вона не знає, що робити. Раптом Париж здається їй величезним незнайомим і непривітним містом, та ще й за сотні кілометрів від дому.

Несподівано її телефон знову вібрує. Вона хапає його, відчуваючи, як нестримно калатає серце. Він усе ж таки приїде! Усе буде добре! Але це повідомлення від Магди.

«Ну що, розважаєшся, розпусна кобило?»

Нелл кліпає очима, і раптом їй нестерпно хочеться опинитися вдома. Їй хочеться зараз бути там, у номері Магди, де на раковині стоїть пластиковий стаканчик дешевої шипучки, а вони борються за місце біля дзеркала, щоб нанести макіяж. До Англії лише година потягом. Зараз вони, мабуть, готуються, викидають на килим речі з валіз, музика грає на повну й дратує сусідів.

Раптом Нелл відчувається неймовірно самотньою.

«Усе супер. Розважаюся!»

Вона повільно набирає повідомлення й тисне на кнопку «надіслати», прислухаючись до

ледь чутного свисту, який говорить про те, що її послання перетнуло Ла-Манш. А тоді вимикає телефон, бо не хоче більше брехати.

* * *

Нелл вивчає розклад «Євростару», дістає із сумки блокнот і записує всі можливі варіанти. Зараз за чверть дев'ята. Навіть якщо вона встигне повернутися на вокзал, наряд чи їй вдасться сісти на потяг, який прибуде в Лондон не надто пізно, щоб вона могла дістатися додому. Тож доведеться залишитися тут на ніч.

У різкому світлі лампи у ванній вона виглядає втомленою й змученою, туш розтеклася по обличчю від сліз. Вона має такий вигляд, як і повинна мати дівчина, яка дісталася до Парижа лише для того, щоб виявитися покинутою своїм хлопцем. Вона кладе руки на раковину, тяжко зітхає й намагається зібрати думки до купи.

Перш за все треба поїсти, трохи поспати, і тоді одразу стане легше. Завтра вона повернеться додому ранковим потягом. Це, звісно, не те, чого вона очікувала, але такий-сякий план, а з планом Нелл завжди почувалася впевненіше.

Вона зачиняє двері номера й спускається вниз. Намагається триматися спокійно й упевнено, як жінка, що звикла бути сама в незнайомому місті.

— Перепрошую, а у вас є меню? Не можу знайти в номері, — звернулася Нелл до адміністраторки.

— Меню? Мадемуазель, ви перебуваєте в гастрономічній столиці світу. У нас тут немає обслуговування в номерах.

— Гаразд, тоді ви не могли б порадити мені якесь затишне місце, де можна поїсти?

— Вам потрібен ресторан?

— Чи кафе, що завгодно. Куди можна дійти пішки. Ой, е-е-е... якщо повернеться та американська пані, перекажіть їй, будь ласка, що я залишаюся на ніч.

Француженка ледь піднімає брови, і Нелл одразу уявляє, як та думає: «Отже, твій бойфренд не з'явився, сіренька англійська мишко? Не дивно».

— Тут неподалік є кафе «Бастід», — говорить вона, простягаючи Нелл маленьку туристичну мапу. — Як вийдете, поверніть праворуч, кафе за дві вулиці звідси, на лівому боці. Там доволі мило. І можна спокійно... — вона робить паузу, — поїсти наодинці.

– Дякую.

– Я зателефоную Мішелю й забронюю для вас столик. Як вас звати?

– Нелл.

«Нелл», – промовляє французженка таким тоном, ніби це якась хвороба.

Ніяковіючи від збентеження, Нелл хапає мапу, кидає її в сумочку й хутко виходить із готелю.

* * *

У кафе повно людей, вони сидять за крихітними круглими столиками парами або невеликими групами, торкаючись одне одного ліктями, палять цигарки, п'ють і весело гомонять. Нелл трохи вагається й дивиться на табличку з іменем адміністратора, думаючи, чи справді їй вдасться поїсти тут наодинці. Може, їй варто зайти в супермаркет і взяти собі сендвіч? Так, мабуть, це буде краще. Величезний чоловік із бородою стоїть на вході й пильно дивиться на Нелл.

– Англійка? – Його голос розноситься над столиками.

Нелл здригається.

– Ви Нелл? Столик на одну особу? – запитує він, і в бік Нелл розвертаються голови відвідувачів. Нелл думає, чи можна несподівано померти від сорому.

– Е-е-е... так, – бурмоче вона.

Він запрошує її всередину, знаходить маленький столик і стілець у кутку біля вікна, і вона прослизав до нього. Тут душно, вікна запотіли, гарно одягнені жінки під п'ятдесят щось весело розповідають своїм супутникам, усі говорять французькою, парочки дивляться одне на одного крізь келихи вина. Нелл почувається ніяково, ніби в неї на грудях висить табличка з написом «Пожалійте мене. Мені немає з ким повечеряти». Вона дивиться на дошку з меню, подумки кілька разів повторюючи незнайомі слова, перш ніж промовити їх уголос.

– Bonsoir[2 - Добрий вечір (франц.)]. – Офіціант із поголеною головою у довгому білому фартуху ставить перед нею карафу води. – Qu'est-ce[3 - Що... (франц.)]....

– Je voudrais le steak frites, s'il vous pla?t[4 - Я б хотіла замовити стейк із картоплею, будь ласка (франц.)]., – швидко промовляє вона.

Страва, яку вона замовила, – стейк із картоплею, – дуже дорога, але це єдина назва, яку вона може вимовити.

Офіціант киває й озирається, ніби його щось відволікло.

– Стейк? А що мадемуазель питиме? – запитує він досконалою англійською. – Трохи вина?

Вона збиралася замовити колу, але ледь чутно промовляє:

– Так.

– Bon[5 - Гаразд (франц.).], – промовляє офіціант.

За хвилину він повертається з кошиком хліба й карафкою вина. Ставить усе це перед нею, ніби це цілком нормально, що жінка в п'ятницю вечеряє наодинці.

Нелл навіть не може пригадати, щоб коли-небудь бачила в ресторані самотню жінку, якщо, звісно, не брати до уваги той раз, коли якимось іздила в Корбі й бачила біля вбиральні в кафе жінку з книгою в руках, яка замість основної страви замовила два десерти. Там, де живе Нелл, дівчата ходять вечеряти компаніями і їдять переважно карі, але перед цим п'ють весь вечір. Старші жінки ходять самі пограти в бінго чи на сімейні свята. Але жінки ніколи не вечеряють на самоті в ресторанах.

Вона роззирається довкола, жуючи хрусткий французький хліб, і бачить, що тут, окрім неї, є інші, які їдять наодинці. За столиком із протилежного боку вікна сидить жінка, перед нею карафка червоного вина, вона тримає в руках цигарку й спостерігає за людьми, які проходять мимо. У кутку якийсь чоловік читає газету й наминає щось зі своєї тарілки, жінка зі щілиною між зубами, з високим комірцем-стійкою теревенить з офіціантом. Ніхто не звертає на них жодної уваги. Нелл трохи розслабляється й розмотує шарф.

Вино хороше. Вона робить ковток і відчуває, як напруга складного дня поступово зникає. Вона робить іще ковток. Ось їй приносять стейк – він смачно парує, скоринка добре підсмажена. Але коли вона його розрізає, виявляється, що м'ясо з кров'ю. Вона думає про те, щоб відправити стейк назад, але їй не хочеться зчиняти галас, тим паче з її знанням французької.

А взагалі на смак дуже навіть нічого. Картопля хрустка, золотава, гаряча, а зелений салат дивовижний. Вона з'їдає все до останньої крихти, дивуючись своєму апетиту. До неї підходить офіціант, він усміхається, помічаючи її задоволене обличчя.

– Ну як, смачно?

– Дивовижно! – відповідає вона. – Дякую, е-е-е... merci[6 - Дякую (франц.)].

Він киває й доливає вино в келих. Вона тягнеться за келихом і якимось чином перекидає червоне вино на білий фартух і туфлі офіціанта, на яких миттю починають розпливатися багряні плями.

– Ой, пробачте заради Бога! – вона з жахом прикриває рота руками.

Він утомлено зітхає й витирає вино.

– Нічого страшного, дрібниці. Таке часто буває.

Він усміхається й зникає.

Нелл червоніє й дістає із сумочки записник, щоб хоча б чимось себе зайняти. Вона швидко гортає сторінки з переліком паризьких пам'яток і витріщається на білу сторінку, доки не переконується, що на неї ніхто не дивиться.

«Живи секундою», – пише вона на чистій сторінці й двічі підкреслює записане. Колись вона бачила таке в журналі.

Вона дивиться на годинник. За чверть десята. Ще приблизно 39 600 секунд, і вона зможе сісти в потяг і назавжди забути про ці вихідні.

* * *

Коли Нелл повертається в готель, французенка все ще стоїть за стійкою реєстрації. Звісно, вона там. Вона посуває ключі Нелл.

– Інша пані ще не повернулася, – говорить вона, промовляючи «інша» як «інгша». – Якщо вона повернеться до кінця моєї зміни, я перекажу, що ви в номері.

Нелл дякує й підіймається нагору.

Вона відкручує воду й стає під душ, намагаючись змити із себе розчарування дня. Нарешті о пів на одинадцятю вона лягає в ліжко й бере зі столика якийсь французький журнал. Вона не розуміє, що там написано, але книги із собою Нелл не брала. Адже зовсім не планувала проводити час за читанням.

Нарешті об одинадцятій вона вимикає світло й лежить у темряві, прислухаючись до мопедів, що зі скрипом проїжджають вузькими вуличками, і сміху життєрадісних

французів, які повертаються додому. Вона почувається чужою на цьому святі життя.

На очі навертаються сльози, їй хочеться зателефонувати дівчатам і розповісти про те, що сталося. Але вона поки що не готова вислуховувати слова співчуття. Вона не дозволяє собі думати про Піта й про те, що він її покинув. Вона намагається не уявляти маминого обличчя, коли та дізнається правду про романтичні вихідні в Парижі.

А тоді двері відчиняються. І вмикається світло.

– Очам своїм не вірю. – Посеред номера стоїть американка, обличчя червоне від алкоголю, на плечах великий бузковий шарф. – Я сподівалася, до мого повернення вас уже тут не буде.

– Я також, – відповідає Нелл, натягуючи ковдру на голову. – Вимкніть, будь ласка, світло, якщо вам, звісно, не складно.

– Мені ніхто не сказав, що ви ще тут.

– А я тут.

Нелл чує, як на стіл падає сумочка, як у шафі дзеленчать вішаки.

– Мені некомфортно ночувати в одному номері з незнайомою людиною.

– Повірте, якби в мене був вибір, я б також не стала ночувати з вами.

Нелл лежить, укритись із головою, а американка тим часом продовжує ходити туди-сюди в номері і йде нарешті у ванну. Нелл чує крізь стіну, як жінка чистить зуби, полоще рота, спускає воду в туалеті. Вона намагається уявити, що вона, Нелл, перебуває зараз зовсім в іншому місці. Може, у Брайтоні, з однією з подруг, і прямо зараз непевною ходою йде до ліжка й вкладається спати.

– Мушу вам сказати, що я страшенно незадоволена, – говорить американка.

– Тоді йдіть спати деінде, – відповідає Нелл. – Тому що в мене на цей номер не менше прав, ніж у вас. А може, навіть більше, якщо порівняти дати бронювання.

– Не треба так дратуватися, – ображається американка.

– Не треба змушувати мене почуватися гірше, ніж я вже, чорт забирай, почуваяся!

– Дорогенька, я не винна, що ваш хлопець не приїхав.

– Ну, а я не винна, що нам зарезервували один номер на двох.

У кімнаті зависає тривала тиша. Нелл здається, що вона поводить себе занадто різко. «Безглуздо воювати між собою в такому тісному просторі. Адже ми в одному човні», – думає Нелл. Тому вона намагається дібрати хоча б якісь слова для примирення.

А тоді голос американки прорізає нічну тишу:

– Доводжу до вашого відома, що всі цінні речі я поклала в сейф. А ще я знаю прийоми самозахисту.

– А мене звати Єлизавета Друга, – бурмоче Нелл.

Вона підводить погляд угору й чекає, коли клацне вимикач, адже це означатиме, що сусідка нарешті вимкнула світло.

– Просто щоб ви знали, – звучить голос у темряві, – мені здається, це дуже дивне ім'я.

* * *

Незважаючи на втому й поганий настрій, Нелл не може заснути. Сон то наближається до неї, то тікає геть, ніби сором'язливий коханець. Нелл намагається розслабитися й привести думки до ладу, але близько півночі внутрішній голос їй говорить: «Ні. Сьогодні ти не спатимеш, дорогенька».

Її мозок невпинно працює, нагадуючи пральну машинку, витягуючи на поверхню думки, ніби брудну білизну. Може, вона надто захопилася Пітом? Була не надто класна для нього? Може, справа в занадто довгому переліку паризьких музеїв з усіма цими «за» і «проти» (тривалість їхнього перебування в Парижі щодо часу, витраченого в чергах)?

Може, вона просто надто нудна, тому нормальний чоловік не може її покохати?

А ніч тим часом повільно тягнеться. Нелл лежить у темряві, намагаючись не звертати уваги на хрюпіння із сусіднього ліжка. Вона потягується, позіхає, перевертається з боку на бік. Намагається глибоко дихати, повністю розслабитися, уявляти, ніби запихає погані думки в шухляду й зачиняє її на замок.

Десь о третій ночі Нелл мириться з думкою, що їй навряд чи вдасться сьогодні заснути. Вона злазить із ліжка й тихо підходить до вікна. Злегка відсуває вбік фіранки.

Світло ліхтарів відбивається від дахів. Дрібний дощик нечутно капає на тротуари. Якесь парочка повільно йде додому, тримаючись за руки й про щось тихо перемовляючись.

«А як гарно все було заплановано!» – думає вона.

Американка починає хропіти голосніше, видаючи звуки, ніби її душать, на мить вона затихає, а тоді починає хропіти ще голосніше. Нелл дістає з валізи беруші (вона придбала дві пари про всяк випадок) і залазить назад у ліжку. «Я буду вдома вже за вісім годин», – думає вона й з цією втішливою думкою нарешті занурюється в сон.

5

Фаб'ен сидить на кухні в кафе й спостерігає за тим, як Еміль відшкрябує величезні сталеві сковорідки, а Рене, су-шеф, мовчки працює за своїм столом. Фаб'ен похмуро п'є каву з великої чашки. На годиннику за чверть перша.

– Напишеш іще одну. Кращу, – говорить Еміль.

– Я вклав туди всю свою душу. А тепер усе пропало.

– Та годі тобі. Ти ж письменник. У тебе в голові має бути більше, ніж одна книга, інакше ти будеш дуже голодним письменником. І наступного разу користуйся комп'ютером, гаразд? Тоді ти зможеш просто видрукувати ще одну копію.

З трьохсот із хвостиком сторінок рукопису, які здуло вітром, Фаб'ен знайшов лише сто вісімдесят три. Деякі з них були в болоті й дощовій воді, на інших були відбитки підошов, а ще частина зникла в паризькій ночі. Прогулюючись вуличками неподалік від будинку, він бачив поодинокі сторінки, які пролітали мимо та валялися в стічній канаві. Перехожі не звертали на них жодної уваги. Дивитися на те, як твої найпотаємніші думки виставлено на загальний огляд, було для Фаб'ена все одно, що стояти на вулиці голим.

– Я такий дурень, Емілю. Сандрін не раз мені казала не брати рукописи на дах...

– Тільки не це, не згадуй про Сандрін. Прошу тебе. – Еміль зливає жирну воду з раковини й набирає чисту. – Якщо ми говоритимемо про Сандрін, мені потрібне бренді.

– Ти вже випив усе бренді, – говорить Рене.

– Що ж мені робити?

– А що твій герой, письменник Семюел Беккет, говорить? «Спробуй знову, зазнай невдачі,

зазнай невдачі краще». – Еміль підводить погляд. Його темна шкіра блищить від поту й пари. – І зараз я говорю не лише про книгу. Тобі потрібно познайомитися з кимось. Трохи випити, трохи потанцювати... Знайти, так би мовити, матеріал для нової книги.

– Таку книгу я б прочитав, – каже Рене.

– От бачиш, навіть Рене прочитав би твою книгу, а він читає лише порнографію якусь.

– Мені подобаються картинки.

– У цьому ніхто не сумнівається, Рене, – говорить Еміль.

– Навіть не знаю. Щось я не в настрої, – відповідає Фаб'єн.

– То знайди настрій! – Еміль ніби та батарея, з ним завжди стає тепліше. – Принаймні тепер у тебе є привід виходити з квартири. Виходь і живи. Відволічись, подумай про щось інше. – Він домиває останню сковорідку й ставить її до решти, а тоді перекидає рушника через плече. – Гаразд. В Олів'є завтра ввечері зміна, так? Тоді залишаємося тільки ми з тобою. Може, підемо вип'ємо пивка? Що скажеш?

– Навіть не знаю...

– А чим ти тоді займатимешся? Сидітимеш у своїй крихітній квартирці? Мсьє Оланд, наш президент, знову скаже по телику, що в країні криза. А твоя порожня оселя нагадуватиме, що в тебе немає жінки.

– Емілю, від твоїх слів мені не кращає. Теж мені друг.

– Оце вже ні! Я твій друг! Я даю тобі сотні причин вийти з дому. Ну ж бо! Ходімо трохи розважимося. Підчепимо цікавих жінок. Нас заарештують. – Фаб'єн допиває каву й передає чашку Емілю, щоб той поставив її в раковину. – Погоджуйся. Тобі потрібно жити так, щоб було про що писати.

– Мабуть, – промовляє він, – я подумаю.

Еміль хитає головою, коли Фаб'єн махає ім рукою і йде геть.

Вона прокинулася від того, що у двері хтось постукав. Спершу стук був ледь чутний, але поступово ставав усе гучнішим, тому їй довелося сховатися під подушку. А тоді вона почула голос:

– Покоївка.

«Покоївка».

Нелл підводиться, кліпає очима, у вухах стоїть легкий дзвін, якусь мить вона не може зрозуміти, де перебуває. Вона дивиться на дивне ліжко, а тоді на шпалери на стінах. У кімнаті лунає приглушений стукіт. Вона дістає з вух беруші, і звук стає майже оглушливим.

Нелл злазить із ліжка, іде до дверей і відчиняє їх, протираючи очі.

– Доброго ранку.

Жінка в уніформі покоївки, перепрошуючи, відходить назад і промовляє:

– Ah. Je reviendrai[7 - О, я зайду пізніше (франц.)].

Але Нелл навіть не здогадується, про що та говорить. Тому вона киває й зачиняє двері. Вона відчувається виснаженою. Нелл зиркає на американку, але замість неї бачить лише порожнє ліжко, ковдра валяється на підлозі, двері шафи відчинені, а всередині порожні вішаки. Нелл у паніці оглядає номер, шукаючи свою валізу, – на щастя, вона все ще тут.

Нелл не думала, що американка поїде так рано, але вона рада, що їй більше не доведеться бачити те червоне обличчя. Тепер вона може спокійно прийняти душ і...

Вона дивиться на телефон. Чверть на дванадцятю.

Не може бути.

Вона вмикає телевізор, перемикаючи канали в пошуках випуску новин.

Зараз дійсно чверть на дванадцятю.

Сон як рукою зняло. Вона починає хутко збирати речі, кидаючи їх у валізу, і швидко одягається. Хапає ключі, квитки й біжить униз. Француженка стоїть за стійкою адміністратора, така ж бездоганна, як і вчора. Нелл одразу шкодує, що не знайшла часу на те, щоб вкласти волосся.

– Доброго ранку, мадемуазель.

– Доброго ранку. Я хотіла дізнатися, чи не могли б ви... Мені потрібно змінити квиток на «Євростар».

– Хочете, щоб я зателефонувала в «Євростар»?

– Так, будь ласка. Мені сьогодні потрібно бути вдома. Е-е-е... сімейні обставини.

Обличчя французьки залишається спокійним.

– Звісно.

Вона бере квиток, набирає номер і щось швидко говорить французькою. Нелл проводить рукою по волоссю й протирає очі.

– Найближчий рейс о п'ятій вечора. Вам підійде?

– А раніше нічого немає?

– Уранці були місця на ранні рейси, але зараз до п'ятої все зайнято.

«Це ж треба бути такою ідіоткою, щоб проспати!» – думає Нелл.

– Гаразд.

– І вам доведеться придбати новий квиток.

Нелл дивиться на свій квиток, який віддає адміністраторка. Ну так, чорним по білому написано: «Поверненню не підлягає».

– Новий квиток? І скільки він коштує?

Французька щось говорить у слухавку, а тоді прикриває її рукою.

– Сто сімдесят вісім євро. Бронювати?

Сто сімдесят вісім євро. Близько ста п'ятдесяти фунтів.

– Хм... знаєте що? Мені... потрібно владнати деякі справи.

Нелл бере квиток, не в змозі підвести погляд на французьку. Вона почувається ідіоткою. Звісно ж, дешевий квиток не можна повернути.

– Дякую.

Вона поспішає сховатися в тиші свого номера й не звертає уваги на те, що адміністраторка її гукає.

* * *

Нелл сидить на краечку ліжка й тихенько щось бурмоче. Що ж, вона може віддати половину свого тижневого заробітку, щоб повернутися додому, або затриматися ще на ніч, щоб наодинці пережити найгірший романтичний вікенд. Звісно, можна сидіти в цій мансардній кімнаті й дивитися французьке телебачення, яке вона не розуміє. А можна сидіти в кафе, намагаючись не звертати уваги на щасливі пари.

Вона вирішує зварити каву, але в номері немає чайника.

— Та що ж це таке! — говорить вона вголос. І вирішує, що ненавидить Париж.

І саме в цю мить Нелл помічає на підлозі відкритий конверт, із якого щось визирає. Вона нахилиється й піднімає його. Усередині два квитки на виставку художниці, про яку вона ніби десь чула. Нелл перевертає конверт. Мабуть, його загубила та американка. Вона кладе квитки в кишеню. Пізніше вона вирішить, що з ними робити. А зараз потрібно трохи підфарбуватися, вкласти волосся і йти пити каву в кафе.

* * *

На вулиці при денному світлі Париж подобається їй значно більше. Вона йде вулицею, доки не знаходить миле на вигляд кафе, і замовляє каву з круасаном. Нелл обирає столик на вулиці. Вона здригається від холоду й сідає за столик поряд із якимись людьми, які також п'ють каву. Вона гладить песика літньої французької пані, яка сидить поряд, її шарф нагадує японське оригамі. Нелл робить кілька фото. Якийсь француз вітається з нею, злегка піднімаючи капелюха, і вона не може стримати усмішку.

Кава дивовижна, і круасан — справжня смакота. Вона занотовує в записнику назву кави, якщо їй раптом захочеться повернутися. Вона залишає чайові й повертається в готель. Нелл думає: «Що ж, у мене були й гірші сніданки». На протилежному боці вулиці помічає крамницю із сумочками й вирішує підійти ближче. Вона стоїть біля вітрини, ще ніколи дівчина не бачила таких елегантних сумок — з уміло обробленої шкіри, дивовижних пастельних кольорів. Крамниця нагадує декорації до кінофільмів. Нелл іде далі й раптом чує віолончель. Вона роззирається довкола, доки не помічає вікно, з якого лунуть ці дивовижні звуки. Нелл слухає, а тоді сідає на сходи біля будинку. Це найпрекрасніше, що вона коли-небудь чула. Коли музика затихає, на балконі з'являється дівчина, тримаючи в руках віолончель, і дивиться вниз. Нелл встає, трохи ніяковіючи, а тоді йде далі, занурена

у власні думки.

Вона все ще не може вирішити, що робити. Повільно йдучи й сперечаючись сама із собою, вона записує в нотатнику всі «за» і «проти» того, щоб узяти квиток на потяг на п'яту. Якщо вона поїде, то зможе встигнути на вечірній потяг до Брайтона й зробити дівчатам сюрприз, урятувавши таким чином власні вихідні. Вона зможе напитися, розповісти їм усе, а вони за нею доглядатимуть. Навіщо їще потрібні подружки, зрештою?!

Але думка про те, що доведеться витратити ще сто п'ятдесят фунтів на й так провальні вихідні, засмучує її ще більше. До того ж вона не хоче, щоб її перша подорож у Париж закінчилася капітуляцією. Їй не хочеться, щоб Париж став для неї місцем, де її кинули й звідки вона втекла додому, не поглянувши навіть на Ейфелеву вежу.

Вона все ще в роздумах, коли доходить до готелю, тому пригадує про квитки, лише ссягаючи в кишеню по ключі. Нелл дістає конверт.

– Перепрошую, – звертається вона до адміністраторки. – Ви часом не знаєте, де та жінка, з якою ви мене вчора поселили? Номер сорок два.

Адміністраторка перегортає сторінки книги реєстрації.

– Вона виписалася сьогодні вранці. Гадаю... сімейні обставини. – На обличчі жодних емоцій. – У ці вихідні у багатьох виникли сімейні обставини.

– Вона забула в номері квитки. На художню виставку. І тепер я не знаю, що з ними робити.

Нелл дає квитки адміністраторці, і та їх уважно вивчає.

– Вона вирушила в аеропорт... Наскільки мені відомо, це дуже популярна виставка. Минулого вечора про неї говорили в новинах. Люди годинами стоять у чергах, щоб туди потрапити.

Нелл знову дивиться на квитки.

– На вашому місці, мадемуазель, я б пішла на виставку. – Адміністраторка привітно всміхається. – Якщо, звісно, ви... якщо ваші сімейні обставини зможуть зачекати.

Нелл дивиться на квитки.

– Мабуть, я так і зроблю.

– Мадемуазель?

Нелл обертається.

– Ми не візьмемо з вас грошей за номер, якщо вирішите залишитися. Як компенсація за незручності. – Француженка знову привітно всміхається.

– О, величезне спасибі. – Нелл приємно здивована.

І вона вирішує залишитися. Зрештою, це лише одна ніч.

7

Фаб'ен сидить на даху у футболці та штанах від піжами, думає; перед ним порожня чашка від кави. Він дивиться на маленьке фото Сандрін, яке тримає в руках. А тоді, коли надворі стає доволі прохолодно, щоб і далі сидіти на даху, він залазить назад у квартиру – цього разу обережно – і роззирається довкола. Вона мала рацію. Тут повний безлад. Він бере мішок для сміття й починає прибирати.

За якусь годину крихітна квартира трохи змінилася: брудний одяг перемістився в кошик для білизни, старі газети лежать біля дверей, і пізніше він здасть їх на переробку, посуд вимито й складено в сушарці. Усе стоїть на своїх місцях. Він умився, поголився й одягнувся. Тепер ніщо не зможе завадити йому писати роман. Він кладе сторінки, які вдалося знайти, на стіл біля ноутбука, складає їх у потрібному порядку, відкриває текстовий редактор. Перед ним постає порожня сторінка, він уважно дивиться на неї.

Час іде. Він перечитує кілька сторінок, а тоді відкладає їх убік. Потім бере в руки аркуш і якусь мить уважно його вивчає, повертається до ноутбука й кладе пальці на клавіатуру. Перевіряє мобільний. Дивиться у вікно на сірі дахи. Після того йде у ванну. Повертається до ноутбука. Нарешті він дивиться на годинник, встає й бере свою куртку.

* * *

Біля невеликого кіоску перед Нотр-Дамом порожньо. Фаб'ен зупиняє мопед, знімає шолом і якусь мить дивиться на Сену, спостерігаючи, як пропливає катер із туристами, які щось вигукують і роблять фото крізь величезні вікна. Невеличкий човен «Троянда Парижа» з кількома дерев'яними сидіннями спокійно стоїть, пришвартований до пірса, порожній. Фаб'ен дістає з багажника мопеда пакунок і спускається до кіоску, де сидить його батько, читаючи газету.

– Лосось, – говорить він, простягаючи батькові пакунок.

Клемен цілує сина в обидві щоки, розгортає пакунок, відламує шматочок, кладе до рота й ретельно розжовує.

– Непогано. Перекажи, щоб наступного разу клав менше кропу, ми ж не в Росії. А тісто доволі смачне.

– Немає роботи?

– Усе цей катер. Він забирає всіх туристів.

Вони мовчки дивляться на воду. До набережної спускається якась пара, але, зупиняючись біля кіоску, закохані якусь мить вагаються і йдуть геть. Фаб'єн чуває гомілку.

– Якщо я тобі сьогодні не потрібен, то можна я піду на виставку Кало?

– Хочеш побачитися із Сандрін?

– Ні, мені подобається Фріда Кало, – промовляє Фаб'єн, хитаючи головою.

– Звісно, подобається, – відповідає Клемен, дивлячись на воду. – Ти не часто говориш про щось іще.

– Вона казала, що я ніколи не зможу змінити своє життя. Я лише... хочу їй показати. Мені подобається мистецтво, я можу змінитися. О, а ще я прибрав у квартирі.

Між ними зависає коротка тиша. Фаб'єн кидає насмішкуватий погляд на батька, коли той плескає себе по кишнях, ніби щось шукаючи.

– Намагаюся знайти твою медаль, – говорить Клемен.

Фаб'єн стоїть, криво всміхаючись.

– Я повернуся о четвертій, тату. Якщо раптом тобі буде потрібна моя допомога.

Клемен доїдає лосося. Він обережно складає папір у невеликий квадратик і витирає рота. Вільною рукою тисне синові руку.

– Сину, – говорить він, коли Фаб'єн уже збирається йти, – відпусти її. Не сприймай усе так серйозно, гаразд?

* * *

Сандрін завжди казала, що він занадто пізно прокидається. І тепер, потрапивши в кінець черги, розмежованої знаками з написами «Звідси до входу на експозицію година», «Дві години до входу», Фаб'єн сварить себе за те, що не прийшов раніше, як він, власне, планував.

Він став у чергу десь сорок п'ять хвилин тому у веселому настрої, думаючи, що пройде всередину доволі швидко. Але за цей час просунувся на якихось нещасних кілька кроків. Надворі прохолодно, і він потроху починає мерзнути. Тому натягує вовняну шапку майже до очей і копає камінець на тротуарі.

Звісно, він міг вийти з черги й повернутися до батька, як і обіцяв. Міг повернутися додому й закінчити прибирання у квартирі. Він міг заправити мопед і підкачати камери. Міг нарешті перебрати папери, адже відкладав це заняття вже не перший місяць. Але оскільки ніхто не збирався виходити з черги, він також вирішив стояти до кінця.

«А що, як тут мені стане легше?» – думає він, натягуючи шапку на вуха. Можливо, сьогодні він зробить крок уперед. І не відступатиме, як завжди, у чому його не раз звинувачувала Сандрін.

Це, звісно, ніяк не пов'язано з тим фактом, що Фріда Кало – улюблена художниця Сандрін. Він піднімає комір, уявляючи, як випадково наштотується на неї в барі. «А, так, – недбало кине він. – Я щойно був на виставці Дієго Рив'єри і Фріди Кало». Вона здивується, може, навіть зрадіє. Можливо, він придбає каталог і подарує їй.

Незважаючи на ці мрії, він розуміє, що з цього нічого не вийде. Сандрін навряд чи буде поряд із баром, де він працює. Після того, як вони розійшлися, вона його уникає. Тоді що він тут робить?

Він підводить погляд і помічає дівчину, яка повільно йде в кінець довжелезної черги, синя шапка насунута на очі. На обличчі така ж розгубленість, як і в інших, хто розуміє, наскільки довгою виявилася черга.

Вона зупиняється за жінкою неподалік від нього. У руках дві смуги паперу.

– Перепрошую, ви говорите англійською? Це черга на виставку Кало?

Вона вже не перша, хто запитує. Жінка знизує плечима й відповідає щось іспанською. Коли до Фаб'єна доходить, що саме тримає ця дівчина в руках, він розвертається до неї й говорить:

– Вам не потрібно стояти в черзі. У вас же є квитки.

Він указує їй на початок черги.

– З квитками туди, – промовляє він.

– О! – Вона всміхається. – Це чудова новина.

І тут він її впізнає.

– Пробачте, це часом не ви вечеряли вчора в кафе «Бастід»?

Вона виглядає злегка приголомшеною, а тоді прикриває рота рукою.

– Ой! Офіціант. Я облила вас вином. Пробачте!

– De rien[8 - Не переймайтеся (франц.)], – відповідає він. – Дрібниці.

– Усе одно вибачте. І... спасибі. – Вона вже збирається йти, але раптом розвертається й дивиться на Фаб'єна, а тоді – на чергу. Трохи розмірковує й нарешті запитує:

– Скажіть, ви чекаєте на когось?

– Ні.

– Хочете... Хочете мій другий квиток? У мене два.

– А вам він хіба не потрібен?

– Мені їх... подарували. Другий виявився зайвим.

Він витріщається на неї, очікуючи на пояснення. Але вона більше нічого не говорить. Він простягає руку й бере квиток.

– Дякую.

– Це найменше, що я можу для вас зробити.

Вони прямують до невеликої черги біля входу, де перевіряють квитки. Він не в змозі стримати задоволену усмішку від несподіваного подарунка. Вона ніяково зиркає на нього й також усміхається. Раптом він помічає, що в неї почервоніли вуха.

– Тож, – починає він, – ви тут на канікулах?

– Лише на вихідні. Просто... знаєте... хотілося кудись поїхати.

Він злегка нахилиє голову вбік.

– Це добре – отак узяти й поїхати. Дуже... – Він намагається дібрати слово. – Імпульсивно.

Вона хитає головою.

– А ви... ви щодня працюєте в ресторані?

– Майже. Я хочу стати письменником, – промовляє він, дивлячись на землю й копаючи камінчик черевиком. – Але мені здається, що я назавжди залишуся офіціантом.

– О ні! – промовляє вона дивовижно дзвінким голосом. – Я впевнена, що вам усе вдасться. Адже на ваших очах відбувається так багато цікавих речей. Перед вами життя інших людей. Я маю на увазі там, у ресторані. У вас має бути повно ідей.

Він знизує плечима.

– Це лише мрія. І мені здається, не найкраща.

Вони підходять до входу, і охоронець проводить дівчину до стійки, щоб перевірити сумочку. Фаб'ен бачить, що вона ніяковіє, і не знає, чекати на неї чи ні.

Але вона піднімає руки, ніби прощаючись.

– Що ж, – говорить вона, – сподіваюся, вам сподобається виставка.

Він запихає руки в кишені й промовляє:

– Бувайте.

У неї рудувате волосся й милі веснянки на носі. Вона знову всміхається, і навколо очей з'являються зморшки, ніби вона часто бачить радість там, де інші люди не помічають. Він розуміє, що не знає навіть, як її звати. А тоді, перш ніж він встигає запитати, вона біжить сходами й зникає в натовпі.

Фаб'ен уже кілька місяців перебував у депресивному стані, він не міг думати ні про що, окрім Сандрін. Кожен бар, до якого він заходив, кожна пісня, яку чув, – усе говорило йому про часи, коли вони були разом. Він постійно пригадував форму її верхньої губи, запах її волосся. Він ніби жив із привидами.

Але зараз, у галереї, у ньому щось змінилося. Його захоплюють картини: величезні

кольорові полотна Дієго Рив'єри, крихітні проникливі автопортрети Фріди Кало, коханої жінки Рив'єри. Фаб'єн майже не помічає інших відвідувачів, які стовбичать біля картин.

Він зупиняється перед дивовижним полотном, на якому вона зобразила свій хребет у формі надламаної колони. В очах жінки така туга, що він не може відвести від неї погляду. «Справа в стражданні», – думає він. Він думає про те, як довго страждав через Сандрін, і це змушує його ніяковіти. Він просто потурав її бажанням. Навряд чи в них було таке кохання, як у Дієго й Фріди.

Він знову й знову зупиняється перед картинами, які вже бачив, читає про життя пари, про ту пристрасть, яку вони ділили між мистецтвом, боротьбою за права робітників та коханням одне до одного. Він відчуває, як у ньому прокидається бажання жити кращим, сповненим сенсу життям. Він хоче жити, як ці люди. Він мусить стати письменником. Мусить.

Тепер його переповнює нездоланне бажання скоріше повернутися додому й щось написати, щось свіже й абсолютно нове, таке ж щире, як і ці полотна. Найбільше йому хочеться писати. Але що?

А тоді він помічає її. Вона стоїть перед автопортретом Фріди зі зламаним хребтом, її погляд прикутий до погляду дівчини на картині, її очі широко розплющені й сумні. У правій руці вона тримає синю шапку. Раптом він помічає, як по її щоках течуть сльози. Вона підіймає ліву руку і, не відводячи погляду від картини, змахує сльозу долонею. Раптом вона повертається, ніби відчувши, що на неї дивляться, і їхні погляди зустрічаються. А тоді, не до кінця розуміючи що робить, Фаб'єн підходить до неї.

– Я не мав... я не встиг запитати, – говорить він. – Можливо, ви будете не проти скласти мені компанію за чашечкою кави?

8

О четвертій годині дня в кафе «Ле шеваль бльо» повно народу, але офіціантка все ж таки знаходить для Фаб'єна столик усередині. Нелл здається, що він належить до того типу чоловіків, яким завжди вдається знайти хороший столик усередині. Він замовляє крихітну чашечку чорної кави, і вона говорить:

– Мені також, – адже не хоче, щоб він почув її жахливу французьку вимову.

Між ними зависає коротка ніякова тиша.

– Хороша виставка, правда?

– Зазвичай я не плачу перед картинами, – відповідає вона. – Тепер почуваюся трохи по-дурному.

– Ні-ні, усе гаразд. Просто полотна дуже зворушливі. Усі ці люди, і фото...

Він починає говорити про виставку, про те, що чув про роботи цієї художниці й навіть не підозрював, що її картини аж так зачеплять його душу.

– Я відчуваю їх тут, розумієте? – Він указує на груди. – Це було дуже... потужно.

– Так, – погоджується вона.

Ніхто з її знайомих не говорить на подібні теми, вони звикли обговорювати, у чому Тесса прийшла на роботу, або серіал «Вулиця Коронації», або хто напився до пороссячого вереску в минулі вихідні.

– Думаю... мені б хотілося писати так, як вони малюють. Розумієте? Я хочу, щоб хтось прочитав мою книгу, і сказав... bouf!

Вона не може стримати усмішку.

– Гадаєте, це смішно? – Він виглядає ображеним.

– Зовсім ні. Просто ви сказали «bouf».

– То й що?

– В Англії так не говорять. Я просто... – вона хитає головою, – просто смішне слово.

Він дивиться на неї й голосно сміється:

– Bouf!

І крига скресла. Їй приносять каву, вона кладе в чашку два шматочки цукру, щоб було смачніше.

Фаб'єн випиває свою каву за два ковтки.

– То як тобі Париж, Нелл з Англії? Це твоя перша подорож?

– Мені подобається. Принаймні те, що я встигла побачити. Але я поки що не бачила жодних відомих місць. Ані Ейфелеву вежу, ані Нотр-Дам, ані того мосту, на який закохані вішають замочки. І тепер я навряд чи встигну.

– Ти ще повернешся. Люди завжди повертаються. А які в тебе плани на вечір?

– Ще не знаю. Може, пошукаю якусь милу місцину, щоб поісти. А може, залишуся в номері. Я страшенно стомилася. – Вона сміється. – А ти сьогодні працюєш?

– Ні. Не працюю.

Вона намагається приховати розчарування.

Він дивиться на годинник.

– Merde! [9 - Хай йому грець! (франц.).] Я обіцяв допомогти батькові. Мені час іти. – Він дивиться на неї. – Сьогодні ввечері я зустрічаюся з друзями в барі. Якщо хочеш, приєднуйся до нас.

– Дуже мило з твого боку, але...

– Але що? – На його обличчі відкрита й привітна усмішка. – Ти не можеш приїхати в Париж і весь час сидіти в готелі.

– Нічого, я переживу.

Раптом вона чує в голові голос мами: «Не можна зустрічатися з незнайомим чоловіком. Він може виявитися ким завгодно. У нього голена голова».

– Нелл, дозволь мені пригостити тебе, щоб хоч так подякувати за квиток.

– Навіть не знаю...

– Вважай це паризькою традицією.

У нього дивовижна усмішка. Вона вагається.

– А це далеко?

– Тут усе близько, – усміхається він. – Ти ж у Парижі!

– Гаразд. Де зустрінемося?

– Я за тобою зайду. Де твій готель?

Вона говорить йому назву й запитує:

– А куди ми підемо?

– Туди, куди заведе нас ніч. Ти ж у нас імпульсивна англійська дівчина.

Він махає рукою, заводить мопед і зникає.

* * *

Нелл повертається в номер усе ще під враженнями від ранкових подій. У неї перед очима картини з виставки, великі руки Фаб'єна на маленькій чашці, сумний погляд тендітної жінки на полотнах. Вона бачить чарівні сади на березі Сени, яка тече вниз. Вона чує шипіння дверей вагонів метро. Вона відчуває, як усередині неї все вирує. Вона почувається, ніби героїня якоїсь книги.

Вона приймає душ і мие голову. Передивляється свої речі, які привезла із собою, і замислюється, чи достатньо вони паризькі. Адже парижанки дуже стильні й намагаються бути не схожими на інших. І вони одягаються зовсім не так, як англійки.

Вона спускається до ресепшн. Адміністраторка сидить на своєму місці, звіряючи якість цифри. Коли Нелл підходить до стійки, вона відволікається від цифр, її волосся зібране в блискучий хвіст.

– Перепрошую, ви часом не знаєте, де тут можна купити якийсь одяг? Щось французьке?

Адміністраторка якусь мить дивиться на Нелл і промовляє:

– Французьке?

– Я ввечері збираюся зустрітися де з ким, і мені хочеться бути схожою... на французьку.

Адміністраторка відкладає ручку вбік.

– Ви хочете здаватися французькою?

– Ну, принаймні не так виділятися серед натовпу.

– А чому ви не хочете виділятися?

Нелл робить глибокий вдих і переходить на шепіт:

– Я просто... у мене жахливий одяг. І ви собі навіть не уявляєте, як воно – бути оточеною стильними французженками, коли ти не французженка. У Парижі.

Адміністраторка на мить замислюється. Тоді перехиляється через стійку й дивиться на одяг Нелл. Після цього сідає на місце, записує щось на клаптику паперу й простягає його дівчині.

– Це адреса. Ідіть униз по рю де Архів. Скажіть, що ви від Маріанни.

Нелл дивиться на клаптик паперу.

– Величезне спасибі! А ви Маріанна?

Адміністраторка ледь піднімає брову.

Нелл розвертається до виходу й говорить, махаючи рукою:

– Ну, добре. Дякую... Маріанно!

* * *

Двадцять хвилин по тому Нелл стоїть перед дзеркалом у широкому светрі й чорних звужених джинсах. Консультант – жінка з охайно зібраним волоссям і браслетами на руці – зав'язує шарф навколо шиї Нелл так, як їй здається ну дуже по-французьки. У крамниці пахне сандаловим деревом та інжиром.

– Tr?s[10 - Шикарно, мадмуазаль (франц.).] chic, mademoiselle, – говорить дівчина-консультант.

– Я схожа на... парижанку?

– Ніби щойно зійшли з Монмартру, мадемуазель, – промовляє жінка з підозріло непроникним обличчям. Нелл могла б запідозрити, що жінка сміється над нею, але їй здається, що у французенок узагалі немає почуття гумору. Мабуть, від цього з'являються зморшки.

Нелл робить глибокий вдих.

– Що ж, гадаю, я це зможу носити. – Її голос трохи тремтить. – Я могла б носити топ на роботу... Гаразд, я беру все це.

Доки вона стоїть на касі, намагаючись не думати про те, скільки воно все коштує, її увагу привертає сукня у вітрині крамниці – літній сарафан у стилі 50-х, яскраво-смарагдовий з ананасами. Вона помітила його ще вранці, коли проходила тут, помітила, як переливався на паризькому сонці ніжний шовк, з якого його було пошито. Ця сукня нагадувала Нелл про старих зірок голлівудського кіно.

– Мені подобається ця сукня.

– Упевнена, вона вам личитиме. Бажаєте приміряти?

– О ні, – говорить Нелл. – Насправді це не зовсім...

За п'ять хвилин Нелл уже стоїть у смарагдовій сукні перед дзеркалом. Вона ледве себе впізнає. Сукня її змінила: колір волосся став глибшим, талія – вужчою. У сукні вона зробилася більш витонченою версією себе самої.

Консультантка поправляє низ, а тоді відходить трохи назад і з захопленням промовляє:

– Ця сукня вам дуже личить. Magnifique! [11 - Неперевершено (франц.).]

Нелл уважно вивчає цю нову Нелл у дзеркалі. Здається, у неї змінилася навіть постава.

– Вам подобається? Це остання. Я могла б зробити знижку.

Нелл дивиться на вартість і миттєво приходить до тями.

– О, я ніколи її не одягу. Розумієте, я купую практичний і недорогий одяг. А це занадто дорога річ, щоб лежати в шафі. Тому ні. Я не можу.

– Ви хіба ніколи не робили нічого, що піднімає вам настрій? – запитує дівчина-консультант.

– Мадемуазель, вам варто провести в Парижі більше часу.

* * *

За двадцять хвилин Нелл повертається в номер із пакетом у руках. Вона одягає вузькі чорні джинси, вільний светр і туфлі на підборах. А тоді дивиться на французький журнал, який лежить на ліжку. Вона гортає кілька сторінок і робить зачіску та макіяж, як у моделей. Тоді Нелл дивиться на своє відображення й задоволено всміхається.

Вона в Парижі, у паризьких речах, збирається зустрітися з паризьким хлопцем, якого провела на виставку в галерею!

Вона збирає волосся у вільний пучок, фарбує помадою губи, сідає на ліжко й починає сміятися.

* * *

Двадцять хвилин по тому Нелл усе ще сидить на ліжку, дивлячись у нікуди.

Вона в Парижі, у паризьких речах, збирається зустрітися з паризьким хлопцем, якого провела на виставку в галерею!

Вона, очевидно, збожеволіла.

Це найбезглуздіше, що вона робила у своєму житті.

Це ще безглуздіше, ніж купити квиток у Париж чоловікові, який посмів заявити, що не може визначитися, на що більше схоже її обличчя: на морду коня чи на булочку з родзинками.

Завтра її ім'я з'явиться на шпальтах газет або – ще гірше – у крихітних повідомленнях, настільки неважливих, що їм не знайшлося місця на першій сторінці.

«У Парижі було вбито дівчину після того, як її бойфренд не зміг до неї приїхати».

«А я казала, що не можна зустрічатися з незнайомими чоловіками», – сказала б її мати.

Нелл дивиться на себе в дзеркало. Що ж вона накоїла?

Вона хапає ключі, взувається й біжить вузькими сходами на рецепцію. Маріанна на місці, і Нелл чекає, доки та закінчить говорити по телефону, а тоді нахилиється до неї й тихо говорить:

– Якщо за мною зайде чоловік, чи не могли б ви йому сказати, що я захворіла?

Жінка супиться.

– Отже, це не сімейні обставини?

– Ні. У мене... е-е-е... болить живіт.

– Болить живіт, значить. Дуже шкода, мадемуазель. А який на вигляд цей чоловік?

– У нього дуже коротке волосся. Він їздить на мопеді. І його точно ще немає. Я... Він

високий, і в нього красиві очі.

– Красиві очі.

– Послухайте, він єдиний чоловік, який може про мене запитувати.

Адміністраторка киває, ніби зовсім не сумнівається в сказаному.

Нелл продовжує:

– Я... Він запросив мене зустрітися ввечері, і... це не дуже хороша ідея насправді.

– То... він вам не подобається?

– Зовсім ні. Він чарівний. Просто... я його зовсім не знаю.

– Але... як ви зможете про нього щось дізнатися, якщо не сходите з ним на побачення?

– Я не знаю його достатньо добре для того, щоб іти з ним кудись у незнайомому місті. І, можливо, з іншими незнайомими мені людьми.

– Ви занадто часто повторюєте слово «незнайомий». Вам не здається?

– Справді.

– Отже, ви сьогодні залишитеся в номері?

– Так. Ні. Я не знаю. – Нелл переминається з ноги на ногу, розуміючи, наскільки безглуздо все це звучить.

Маріанна повільно роздивляється їй з голови до ніг.

– У вас чудовий вигляд.

– Дякую.

– Шкода, що у вас болить живіт. Ну, добре. – Вона усміхається й повертається до паперів.

– Може, іншим разом.

* * *

Нелл сидить у номері й дивиться телевизор. Якийсь чоловік розмовляє з іншим. Один із

них так сильно хитає головою, що всі його жирні підборіддя дрижать, ніби желе. Вона постійно дивиться на годинник, стрілка повільно повзе до восьмої. У животі бурчить. Вона згадує, що Фаб'єн казав щось про невелике кафе, де подають фалафель, у єврейському кварталі. Цікаво, як це – сидіти позаду на мопеді.

Нелл дістає записник і бере зі столика готельну ручку. Вона пише:

ПРИЧИНИ, ЧОМУ Я ЗАЛИШИЛАСЯ В НОМЕРІ

1. Він може бути вбивцею із сокирою.
2. Він може захотіти сексу.
3. Можливо, пункти 1 і 2.
4. Я можу опинитися в незнайомій мені частині Парижа.
5. Мені доведеться говорити з таксистом.
6. У мене можуть виникнути складнощі з поверненням у готель уночі.
7. У мене дурнуватий вигляд.
8. Мені потрібно буде вдавати, що я імпульсивна.
9. Мені доведеться говорити французькою, їсти французькі страви перед французами.
10. Якщо я рано ляжу спати, то прокинуся рано в гарному настрої й встигну на потяг додому.

Вона сидить, дивлячись на акуратний перелік аргументів «за». А тоді перегортає сторінку й пише:

1. Я в Парижі.

Якусь мить вона дивиться на написане. А тоді, коли годинник показує восьму, вона запихає записник у сумку, хапає пальто й біжить вузькими сходами вниз, на рецепцію.

Він уже тут, стоїть, обпершись на стійку, і теревенить з адміністраторкою. У Нелл починають палати щоки. Вона підходить до них, її серце мало не вистрибує з грудей, вона намагається дібрати слова, щоб пояснити свою дивну поведінку. Але що б вона не казала, це звучатиме по-дурному. І одразу стане зрозуміло, що вона просто злякалася з ним зустрітись.

– О, це ви, мадемуазель, а я якраз казала вашому другові, що ви трохи затримуєтесь, – промовила Маріанна.

– Ну що, готова? – запитує Фаб'єн, усміхаючись.

Вона не пригадує, щоб хтось іще так радів від зустрічі з нею, звісно, якщо не брати до уваги собаку сусідів, який постійно намагається дуже непристойно тертись об її ногу.

– Мадемуазель, якщо ви повернетесь після опівночі, вам знадобиться ввести на вході цей код. – Адміністраторка передає Нелл невелику картку. – Як добре, що ваш живіт більше не болить.

* * *

– Ти добре почувашся? – запитує Фаб'єн, даючи їй шолом.

Паризький вечір прохолодний і трохи морозний. Вона ніколи раніше не каталася на мопеді. Вона десь читала про те, що в аваріях із мопедами гине багато людей. Але вона все ж таки одягає шолом, Фаб'єн уже за кермом, махає їй, щоб сідала.

– Усе вже добре, – відповідає Нелл.

«Будь ласка, не дай нам загинути», – думає вона.

– Чудово. Що ж, спершу ми трохи вип'ємо, потім, можливо, поїмо, але зараз я хочу показати тобі Париж, домовилися?

Вона обіймає його за талію, мопед зривається з місця й зникає в паризькій ночі.

Фаб'єн зі свистом несеться вулицею Ріволі, оминаючи авто, відчуваючи, як стискаються руки дівчини на його талії щоразу, як він додає швидкості. Він зупиняється на червоний і запитує:

– Усе гаразд? – Через шолом його голос звучить глухо.

Вона усміхається, кінчик носа злегка почервонів.

– Так, – говорить вона й бачить, як він усміхається.

Сандрін завжди їздила з ним без жодних емоцій, ніби намагаючись приховати те, що вона насправді думає про його стиль водіння. А ось ця англійка верещить і регоче, її волосся розлітається в різні боки, а коли він особливо різко маневрує в транспортному потоці, вона кричить: «Боже мій! Божечки!»

Він везе її жвавими проспектами, бічними вуличками, вискакує через міст Турнель на острів Сен-Луї, щоб вона могла помилуватися водою, яка переливається під ними. Тоді він робить коло й виїжджає на міст Архієпархії, щоб вона побачила Нотр-Дам, який світиться в темряві, з його кам'яними горгульями, які визирають із готичних башт.

Після цього, не давши їй звести подих, Фаб'єн везе її до Єлисейських Полів, оминаючи авто й сигналячи пішоходам, які вискакують на проїжджу частину. Після цього він збавляє швидкість і підіймає вгору руку, щоб вона поглянула на Тріумфальну арку. Він відчуває, що вона трохи відхиляється назад, коли вони проїжджають під нею. Він піднімає вгору великий палець, і вона робить те саме.

Він мчить через міст і звертає праворуч, на набережну. Обганяє автобуси й таксі, ігноруючи гудки, і нарешті опиняється в місці призначення. Він зупиняється й глушить мотор. Річкою плывуть туристичні катери, поряд торгують сувенірами у вигляді Ейфелевої вежі й цукровою ватою. І ось вони бачать її. Справжня Ейфелева вежа возвеличується перед ними, сотні її сталевих частин підіймаються в безмежне вечірне небо.

Нелл його відпускає й обережно злазить із мопеда, ніби за час поїздки в неї затерпли ноги. Вона знімає шолом. Фаб'єн помічає, що, на відміну від Сандрін, вона не поспішає поправляти зачіску. Вона розглядає все навколо, її рот відкритий від захвату й схожий на букву «О».

Він також знімає шолом і перехилиється через кермо.

– Ось! Тепер можеш сміливо казати, що оглянула всі важливі визначні місця Парижа лише за... кхм... двадцять дві хвилини.

Вона дивиться на нього, її очі сяють.

– Чорт забирай, це було найкрутіше і, мабуть, найкраще з усього, що я робила у своєму житті.

Вона сміється.

– Це ж Ейфелева вежа!

– Хочеш піднятися нагору? Але нам, мабуть, доведеться вистояти чергу.

На мить вона замислюється.

– Мені здається, на сьогодні з нас уже досить черг. А ось від чого я б не відмовилася, так це випити.

– Чого саме?

– Вина! – Вона знову сідає на мопед. – Хочеться склянку вина.

Він відчуває, як вона обіймає його за талію. Фаб'ен заводить двигун і знову мчить крізь нічне місто.

* * *

На вуличках Брайтона повно людей: дівчата влаштовують вечірки, хлопці уважно їх розглядають. Магда, Тріш та Сью йдуть тротуаром, змушуючи перехожих час від часу поступатися їм місцем. Вони намагаються знайти бар, у якому для дівочих компаній влаштовують щасливі години.

– Хай йому грець, – говорить Магда, порпаючись у сумочці. – Я забула телефон.

– У готелі йому буде безпечніше, – відповідає Тріш. – Ти знову нап'єшся й загубиш його дець.

– А що, як я з кимось познайомлюся? Як я запам'ятаю його номер?

– Він може записати його на твоєму... Піт?

– На чому?

– Це Піт? Піт Велш?

Жінки зупиняються й дивляться, як пошарпаний чоловік вивалюється з бару «Мермейдс армс». Він ошелешено дивиться на них.

Магда підходить до нього, не розуміючи, що відбувається.

– Що ти?.. Ти хіба не маеш бути в Парижі?

Піт чухає потилицю. Він дуже п'яний.

– А. Це. Так. Точно. Було непросто вирватися з роботи.

Жінки презираються, а тоді Сью запитує:

– А де Нелл? Господи, де ж Нелл?

* * *

Нелл пробирається в куточок бару «Нуар», розташованого в невідомій їй частині центру Парижа, вона вже давно припинила здогадуватися, де саме. Раніше Фаб'ен говорив щось про вечерю, але, схоже, що зараз усім не до їжі. Нелл повністю розслабилася в компанії Еміля й Рене та рудоволосої подружки Еміля, чие ім'я Фаб'ен постійно забуває. Нелл знімає пальто, і її волосся розлітається по плечах. Вона усміхається. Заради неї всі переходять на англійську, а Еміль намагається навчити її лаятися французькою. На столі багато пляшок, а музика грає настільки гучно, що їм доводиться кричати.

– Merde! – говорить він. – Але ти повинна при цьому робити суворе обличчя. – Merde!

– Merde! – Вона піднімає руки, як Еміль, а тоді знову регоче. – Ні, у мене нікудишня вимова.

– Лайно.

– Лайно, – повторює вона, копіюючи його низький голос. – А оце я можу.

– Ти лаєшся якось без душі. Мені здавалося, англійські дівчата лаються, як матроси, хіба ні?

– Bouf, – говорить вона й дивиться на Фаб'ена.

– Bouf? – перепитує Еміль.

– Bouf, – говорить Рене.

Фаб'ен раптом розуміє, що спостерігає за нею. Не можна сказати, що вона красуня, принаймні не така гарна, як Сандрін. Але в її обличчі є щось таке, що не дає йому відвести погляду. Йому подобається, як вона морщить носа, коли сміється. І те, як на її обличчі проступає почуття провини, ніби вона зробила щось, чого не слід було. А ще те, як вона усміхається, показуючи дрібні білі зовсім дитячі зуби.

На мить їхні погляди перетинаються, він помічає в її очах запитання, і в повітрі зависає невимовлена відповідь. «Так, Еміль веселий, – говорить її погляд, – але ми чудово розуміємо, що між нами щось є». Коли він відвертається, то відчуває, як напружуються м'язи живота. Тоді він встає, підходить до барної стійки й замовляє напої на всіх.

– Схоже, ти нарешті вирішив рухатися далі? – запитав бармен Фред.

– Вона лише друг. Приїхала з Англії.

– Як знаєш, – говорить Фред і наповнює склянки. Йому навіть не потрібно запитувати, що вони питимуть. Зараз вечір суботи. – До речі, я її бачив.

– Сандрін?

– Так. Сказала, що знайшла нову роботу. Щось пов'язане зі студією дизайну.

Фаб'ен відчуває, як стискається його серце від того, що в житті Сандрін відбуваються важливі зміни, а він про них не знає.

– Добре, – говорить Фред, намагаючись не дивитися на Фаб'ена, – що ти рухаєшся далі.

І раптом хлопець розуміє, що в Сандрін хтось є. «Добре, що ти рухаєшся далі».

І доки він несе напої до столика, його раптом щось накриває. Серце огидно стискається, але вже не болить. Гарзд, уже не має жодного значення. Прийшов час її відпустити.

– А я думала, ми питимемо вино, – говорить Нелл, коли бачить, що він приніс.

– Час для текіли, – відповідає він. – По одній. Просто так.

– Адже ти в Парижі й зараз суботній вечір, – додає Еміль. – Та й узагалі хіба для текіли потрібен привід?

Фаб'ен відчувається живим і безстрашним. Він хоче, щоб Нелл сміялася до самого ранку. Він хоче піти з нею в клуб і танцювати, тримаючи її за талію та дивлячись їй у вічі. Він хоче прокидатися вранці, наповнений сенсом, сповнений думками про веселощі й паризькі

вулички. Він хоче купатися в почутті надії, що тепер усе буде по-іншому, що поряд буде хтось, хто бачитиме в ньому лише найкраще.

– Не потрібен. Звісно, якщо Нелл не проти.

– Нелл, – говорить Рене. – Що означає твоє ім'я? Це звичайне англійське ім'я?

– Це найгірше у світі ім'я, – промовляє Нелл. – Моя мати назвала мене на честь одного з персонажів творів Чарльза Діккенса.

– Що ж, могло бути гірше. Ти могла б бути... як її там... міс Хавішем.

– Мерсі Пексніфф.

– Фанні Дорріт.

Вони починають реготати.

– Звідки ви всі стільки знаєте про Діккенса? – запитує Нелл, хихочучи.

– Ми разом вивчали англійську літературу. Фаб'ен постійно читає. Це жахливо. Ми ледь не побилися, щоб витягти його. – Еміль підіймає келиха. – Він ніби, ніби... як же це... відлюдник. Він відлюдник. Гадки не маю, як тобі вдалося витягти його сьогодні. Але я цьому неймовірно радий. Salut![12 - Будьмо! (франц.)]

– Salut! – відповідає вона, а тоді дістає з кишені телефон і дивиться на екран. Вона виглядає шокованою й вдивляється уважніше в повідомлення, ніби намагається переконатися в тому, що правильно його прочитала.

Повідомлення від Тріш: «З тобою все гаразд???»

– Усе гаразд? – запитує Фаб'ен, коли Нелл нічого не відповідає.

– Так, – відповідає вона. – Моя подруга трохи мене здивувала. То... куди йдемо далі?

* * *

На годиннику пів на третю ранку. Фаб'ен випив більше, ніж випиває за весь тиждень. Від сміху в нього вже болить бік. Раптом починає лунати одна з улюблених мелодій Фаб'ена, яку він завжди вмикав під час прибирання в ресторані, доки його шеф її не заборонив. Еміль зривається на ноги, залазить на барну стійку й починає танцювати, б'ючи себе в груди й всміхаючись людям унизу. Градус веселощів наростає.

Фаб'ен відчуває, як Нелл торкається його руки. Вона усміхається, її волосся вологе від поту, деякі пасма вибилися із зачіски. Трохи раніше вона зняла своє пальто, і тепер вони підозрюють, що більше його ніколи не побачать.

Рудоволоса дівчина залазить на барну стійку поряд з Емілем і також починає танцювати. Вони витанцювують, попиваючи пиво з пляшок. Бармен стоїть позаду, спостерігаючи й час від часу прибираючи склянки від випадкового удару ногою. Це не вперше бар Зейделя перетворився на танцмайданчик і точно не востаннє.

Нелл намагається щось сказати Фаб'енові.

Він нахиляється до неї, щоб почути, що вона говорить, і відчуває легкий аромат її парфумів.

– Я ніколи не танцювала на барній стійці, – говорить вона.

– Ні? То зроби це! – відповідає він.

Вона усміхається, хитає головою й пильно дивиться в його очі. Аж раптом вона ніби щось згадує, кладе руку на його плече, і він допомагає їй залізти нагору. Нелл опиняється на барній стійці, дивиться на Фаб'ена згори й раптом починає танцювати. Еміль підносить пляшку з пивом угору, і Нелл входить у ритм. Вона заплющує очі, волосся колишеться в такт музиці. Вона змахує піт із чола й робить ковток із пляшки. А тоді до них залазять ще двоє людей.

Фаб'ен не збирається приєднуватися до них. Йому хочеться стояти там, відчувати, як музика пронизує його тіло, йому хочеться дивитися на неї, радіти від того, що вона насолоджується моментом, і знати, що він також є частиною цього моменту.

А тоді вона розплющує очі, намагаючись знайти його серед десятків людей. Вона помічає його й усміхається. Фаб'ен розуміє, що відчуває те, про що вже давно забув.

Він щасливий.

* * *

На годиннику четверта ранку чи, може, уже п'ята. Вона давно забула про час. Вона іде поряд із Фаб'еном тихими паризькими вуличками, трохи шпортаючись на бруківці, литки болять від танців. Нелл змерзла, і Фаб'ен, помічаючи це, накидає свою куртку на її плечі.

– Завтра зателефоную Зейделю й запитаю, чи ніхто не бачив твого пальта, – говорить він.

– Не переймайся, – промовляє Нелл, насолоджуючись вагою його куртки й легким ароматом його лосййону. – Усе одно це було старе пальто. Ой, чорт забирай, у ньому був код.

– Код?

– У готель. Тепер я не зможу увійти.

– Що ж, можеш залишитися в мене, – промовляє він, не дивлячись на неї, так, ніби це звична справа.

– Ой, ні, – швидко відповідає Нелл. – Це дуже мило з твого боку, але...

– Але що?

– Я тебе зовсім не знаю. Але дякую за пропозицію.

– Що ж... – говорить Фаб'ен, дивлячись на годинник, – готель відчиниться за годину й сорок хвилин. Можемо зачекати в кафе, або прогулятися, або...

Нелл чекає, доки він закінчить речення. Фаб'ен несподівано всміхається, бере її за руку, і вони біжать вулицею.

* * *

На якусь мить, коли Фаб'ен спускається вниз схилом, який веде до причалу, Нелл починає трохи вагатися. Не може бути, щоб вона закінчила отак, на шпальті газети в повчальній статті. «Звісно, не може», – думає вона, дивлячись на чорнильну гладь річки, тіні дерев, порожнечу набережної внизу. І все-таки щось – можливо, англійська схильність не видаватися грубою, не шуміти, навіть якщо зрештою це закінчиться несвоечасною загибеллю – підштовхує її вперед. Фаб'ен іде попереду легкою ногою, так, ніби був тут мільйони разів. «Це зовсім не схоже на ходу серійного вбивці», – думає вона, сходячи вниз. Не те щоб вона справді знала, як ходять серійні вбивці. Але точно не так, як Фаб'ен. Він повертається й бере її за руку, щоб вона йшла за ним, а потім зупиняється поруч із маленьким дерев'яним човном із лавами, прив'язаним до величезного залізного кільця. Нелл сповільнює крок і дивиться на нього.

– Чие це?

– Мого батька. Він возить туристів річкою.

Він залазить усередину й подає руку Нелл, запрошуючи її на борт. Фаб'єн підходить до лавки й дістає з кошика вовняну ковдру. Передає її Нелл і чекає, доки вона як слід вкриється, а тоді відв'язує човен, заводить двигун, і вони м'яко вирушають проти течії на середину річки.

Нелл дивиться, як вони плывуть у темних водах, розглядаючи мовчазні паризькі вулички та блиск ліхтарів на воді, і їй здається, що все це їй сниться. Це не може бути вона. Це, мабуть, хтось інший дрейфує зараз у паризьких водах із незнайомою людиною посеред ночі. Але разом із тим вона більше не відчуває страху. Вона відчуває піднесення й запаморочення. Фаб'єн дивиться на неї, можливо, бачить її усмішку й пропонує їй підвестися. Він передає їй кермо, і вона приймає його, відчуваючи, як маленький човен розбиває воду під ними.

– Куди ми прямуємо? – запитує вона й раптом розуміє, що насправді їй усе одно.

– Просто дивися, – говорить Фаб'єн, – хочу тобі дещо показати.

Вони тихо йдуть за течією. Навколо них світиться Париж, він здається далеким і прекрасним, ніби вони одні в цій темній і блискучій бульбашці.

– Отож, – говорить Фаб'єн, – у нас є дві години, щоб усе з'ясувати. Можеш запитувати мене про що завгодно. Усе, що спаде тобі на думку.

– О Господи, я навіть не знаю... що тобі найбільше подобалося в дитинстві?

– У дитинстві? Мені подобався футбол. Я міг назвати всіх гравців команди «Парі Сен-Жермен»: Касагранде, Алджеріно, Сіссе, Анелька...

– Гаразд, – говорить Нелл, відчуваючи, що Прем'єр-ліга може вбити романтику паризької ночі. – Хто була дівчина, у яку ти вперше по-справжньому закохався?

– Легко, – твердо говорить Фаб'єн. – Це була Ненсі Делевінь.

– Красиве ім'я. А якою вона була?

– Довге темне волосся. Милі кучері. Comme ça[13 - Ось такі (франц.)]. – Він крутить пальцем біля обличчя, показуючи, які в дівчини були кучері. – Великі темні очі. Чарівна усмішка. Вона покинула мене заради мого друга Жерара. Зрештою, це можна було передбачити, – говорить він, помічаючи, як вона засмутилася. – У нього був кращий...

Він ніби підскакує вгору й униз, Нелл здивовано дивиться на нього, а Фаб'єн продовжує:

– Як це називається... батут. Нам було по сім років. Ось, поверни трохи кермо. У цій

частині сильна течія.

Він кладе свою руку на її, допомагаючи керувати човном, коли вони пропливають під мостом. У нього теплі руки, і в Нелл несподівано заливає щоки рум'янцем.

– Як щодо нещодавніх захоплень? – говорить Нелл.

– Два роки я жив із Сандрін. Ми розійшлися три місяці тому.

– Що сталося?

– А чого не сталося? Я не отримав кращу роботу. Я не дописав книгу й не став наступним Сартром. Я не подорослішав, не змінився, не розкрив свій потенціал, – промовляє Фаб'ен, здригаючись.

– Дурниці, – промовляє Нелл до того, як усвідомлює, що робить. – Чому взагалі для цього мають бути якісь часові рамки? Я хочу сказати, що в тебе є хороша робота, ти працюєш із людьми, які тебе люблять. Ти пишеш книгу. Ти чоловік, який сам ходить на мистецькі виставки. Ти ж не лежиш днями в ліжку.

– Іноді я так і роблю.

– То яке найперше правило закону про розрив стосунків? Лежати в ліжку й жаліти себе.

– А друге правило яке? – запитує Фаб'ен, усміхаючись.

– Трохи себе принижувати, а тоді йде правило номер три – провести ніч із кимось, хто тобі абсолютно не підходить, правило чотири – зрозуміти, що ти знову насолоджуєшся життям, правило п'ять – як тільки збагнеш, що стосунки тобі не потрібні, – бум! – вони накочуються на тебе, ніби хвиля.

Фаб'ен перехиляється через кермо.

– Цікаво, а мені дійсно потрібно пройти всі ці етапи?

– Думаю, що так, – відповідає Нелл. – Ну, може, кілька етапів можна перескочити.

– Що ж, я вже встиг себе попринижувати, – усміхається він, не бажаючи говорити ще щось.

– Та годі тобі, – говорить Нелл. – Можеш мені розповісти. Я ж живу в іншій країні. Ми більше ніколи не побачимося.

– Гаразд... – Фаб'ен примружує очі. – Після того, як Сандрін пішла від мене, я ходив

навколо будівлі, де вона працює, з ось таким виразом обличчя... (Нелл розцінює його вираз як французький сум) і думав: якщо вона мене побачить, то закохається в мене знову.

Нелл стримується, щоб не засміятися.

– О так, це саме той вираз обличчя, який може вразити будь-яку дівчину. Пробач, я з тебе не насміхаюся, ти не подумай.

– Ти маєш повне право сміятися, – говорить Фаб'єн, – це було цілковите божевілля. Романтичне божевілля. Для французів це звична річ, можу заприсягтися. А тепер, Нелл, я можу в тебе дещо запитати?

Нелл якусь мить мовчить. Він прибирає руку, і їй тепер не вистачає почуття близькості.

– Тільки не про стосунки, – говорить вона. – Я експерт із невдалих стосунків.

– Гаразд... тоді назви мені найкраще з усього, що відбулося у твоєму житті.

– Найкраще? Маю надію, що воно ще не відбулося.

– Тоді скажи, що було найгіршим.

Ось воно. Нелл відчуває прохолоду паризької ночі.

– Не думаю, що тобі варто це знати.

– Не хочеш розповідати?

Вона відчуває, як він дивиться на неї, але вона продовжує дивитися прямо перед собою, міцно тримаючи стерно в руках.

– Це схоже на... ну, не знаю. Гаразд. Це день, коли помер тато. Раптово й передчасно. Мені було дванадцять.

Зараз вона може про це говорити, ніби це сталося з кимось іншим. Її голос спокійний і чіткий, ніби вона промовляє якісь загальновідомі факти. Ніби ця подія не розірвала її на мільйони дрібних частинок, ніби це не був радіоактивний метеорит, який випалив усе живе на землі. Вона майже нікому не розповідала про той час. Усе одно в цьому не було сенсу – її розповідь неодмінно змінила б думку про неї. Вона раптом розуміє, що ніколи не розповідала Пітові про це.

– Він вийшов на пробіжку: він бігав тричі на тиждень, а в п'ятницю після того завжди

заходив на сніданок у кафе на розі, яке моя мама часто називала місцем для піт-стопу. Коли він переходив дорогу, на нього наїхав водій на пікапі з вимкненими фарами й злавав йому хребет у трьох місцях. У той день йому мало виповнитися сорок два. Ми з мамою чекали на нього в кафе, щоб зробити сюрприз. Я й досі пам'ятаю все так, ніби це було вчора. Ми сиділи за столиком, голодні, намагаючись не дивитися на меню, і не розуміли, чому його так довго немає.

«Благаю, не бовкни щось дурне, – думає Нелл. – Не нахиляй голову набік, намагаючись вигадати щось, щоб мене підбадьорити».

Але Фаб'ен мовчить, а тоді, після тривалої паузи, його слова беззвучно падають у воду:

– Погано. Мені дуже шкода.

– Мою маму це дуже травмувало. Вона тепер майже нікуди не виходить. Я намагаюся переконати її переїхати, адже дім, у якому вона зараз живе, занадто великий для неї однієї. Але вона не хоче звідти їхати.

– Але ти пішла іншим шляхом.

– Не зрозуміла. – Нелл повертає обличчя до нього.

– Ти вирішила... ще приказка така є... взяти долю у власні руки?

– Еге ж. Слухай, мені... – промовляє вона, намагаючись проковтнути клубок у горлі.

Раптом Фаб'ен звертає увагу на щось над ними:

– Тримайся. Треба трохи зменшити швидкість.

Перш ніж до Нелл повертається здатність говорити, Фаб'ен уповільнює човен і показує вгору. Нелл дивиться, на що він показує рукою.

– Що це?

– Міст мистецтв. Бачиш ці відблиски? Це замочки кохання. Чула про них?

Нелл дивиться вгору, на крихітні замочки, які висять так щільно, що перила мосту стали опуклими й блискучими. Усе це кохання. Ці мрії. На мить вона замислюється, скільки цих пар і досі разом. Скільки з них щасливі, скільки закоханих порвали одне з одним, скільки померло. Вона відчуває, що Фаб'ен дивиться на неї. Раптом її серце починає стискатися.

– Я також хотіла повісити один. Залишити якусь річ на пам'ять. Доки ми будемо... я буду

тут.

Раптом вона відчуває його вагу в сумочці. Вона дістає замок і кладе на лавку поряд. Якусь мить просто дивиться на нього.

– А знаєш що? Це дурна ідея. Поки я сюди їхала, то прочитала в газеті новину, що від ваги всіх цих замків цей клятий міст скоро просто обвалиться. То який у цьому взагалі сенс? Це просто безглуздо. – У її голосі відчуються нотки злості, які дивують її саму. – Ти просто знищуєш те, що любиш. Чим більше замків, тим важчим буде міст. Тож люди займаються дурницею.

Фаб'ен дивиться вгору, поки вони повільно пропливають під мостом. А тоді промовляє:

– Думаю, мій також десь... там. Ти маєш рацію. Це лише безглуздий шматок металу. Він нічого не означає. – Він дивиться на годинник і додає: – Alors[14 - Гаразд (франц.).]... уже майже шоста. Нам час повертатися.

* * *

За півгодини вони вже стояли біля готелю. Ранок був доволі прохолодним, і сонце ще тільки починало прокидатися.

Нелл знімає куртку Фаб'єна, уже сумуючи за її теплом.

– Ці замки, – промовляє вона, простягаючи йому куртку, – це довга історія. Але я не мала на увазі, що ти...

– De rien[15 - Нічого (франц.).], – перериває її Фаб'єн. – Моя дівчина постійно казала, що я літаю в мріях. І вона мала рацію.

– Твоя дівчина?

– Колишня дівчина.

– Що ж, зараз я також літаю в мріях. – Нелл не може стримати усмішки. – Я відчуваюся так, ніби... Я відчуваюся так, ніби ненадовго стала частиною чийогось життя. Дякую, Фаб'єне. Я чудово провела вечір. І ранок.

Кінець ознайомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию
(https://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=25290460&lfrom=362673004) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.

notes

Примітки

1

Будь ласка (франц.).

2

Добрий вечір (франц.).

3

Що... (франц.).

4

Я б хотіла замовити стейк із картоплею, будь ласка (франц.).

5

Гаразд (франц.).

6

Дякую (франц.).

7

О, я зайду пізніше (франц.).

8

Не переймайтеся (франц.).

9

Хай йому грець! (франц.).

10

Шикарно, мадмуазаль (франц.).

11

Неперевершено (франц.).

12

Будьмо! (франц.)

13

Ось такі (франц.).

14

Гаразд (франц.).

15

Нічого (франц.).